Memòria anual 2024

MACBA

Introducció 3

L'any en un cop d'ull 4

Fes clic a Sumari en qualsevol pàgina per accedir-hi i poder navegar àgilment al llarg de la Memòria.

Accedeix a qualsevol secció o subsecció d'aquest sumari fent-hi clic.

1. Activitat

La Col·lecció 6
Exposicions més vives 10
El museu batega 14
Conservació i restauració 16
Ràdio Web MACBA 18
Programa d'Estudis Independents 19
El museu, una aula porosa 20
Les publicacions MACBA 23
Centre d'Estudis i Documentació 24

2. Vincles

Teixim xarxa 26
Vincle amb el barri 28
Els públics, al centre 31
La comunicació 33
Accessibilitat 34
El MACBA i el planeta 35
Col·laboracions 36

3. Els espais

Espais d'art 40
Espais ciutadans 42
Espais digitals 43

4. Organització

Les persones 46
Gestió i sostenibilitat econòmica 47
Patrocinis 47
Compra pública i responsable 48

5. Les persones

Equip MACBA 50
Consell general 51
Comissió delegada 52
Crèdits 53

2024 al MACBA

Des de les lluites de gènere que queden reflectides en la polièdrica obra de l'artista i activista Mari Chordà, presència fonamental en la lluita feminista que protagonitzarà a Lo Llar, de Tarragona, i a Ca La Dona, de Barcelona, en època tardofranquista; fins a les reivindicacions d'una construcció de l'espai urbà motivades pel desig de les comunitats que hi viuen, com ens insisteix la trajectòria multidisciplinària de Jordi Colomer. Ambdues, a més, amb el joc com a eina d'especulació estètica. I d'aquí a la fotografia com a evidència d'una història plural que va canviar el futur de la ciutat de Barcelona per convertir-la en un espai públic d'incorporació de cultures, divers i múltiple, des dels anomenats "barris de muntanya". Fotografies de Manolo Laguillo, Carme Secanella i Laia Abril, entre molts d'altres.

De la conquesta civil d'aquells espais, hereus d'antigues lluites obreres, als imaginaris utòpics de l'obra de Jordi Colomer, en què el foment d'una ciutadania activa i conscient dels seus drets i obligacions en la formulació del dret a la ciutat, són temàtiques claus. Aquesta sensació de pertinença i apropiació també es genera al voltant d'una terra fèrtil, tant conceptual com física, al nostre Hort Comunitari. La proposta clau del diàleg veïnal i la permeabilització del seu desig en les estructures organitzatives ha estat una de les prioritats de l'any 2024, que les pàgines següents detallen amb abundància de dades i veus.

Aquest ha estat un any, pel que fa a programació, barceloní, català, "de la terra" i "des de la terra", proper a les històries populars que han definit la ciutat em el transcurs de la seva història més recent i del seu present multilingüe, intergeneracional i viu, que ha quedat reflectit en l'imaginari que va palesar el projecte de Lydia Ourahmane. Ourahmane, en el seu projecte *108 Dies*, va convidar artistes, comissaris, pensadors, organitzacions cíviques i col·lectius artístics a la torre del MACBA, en una gran obra participativa i reivindicativa, en la qual tot va estar obert a la definició de les comunitats esmentades a través de xerrades, pel·lícules, *performances* i accions, i sobretot a la col·laboració dels nostres visitants, sense els quals, avui i sempre un museu seria impossible.

Elvira Dyangani Ose
Directora

Elvira Dyangani Ose. Directora del MACBA.
Foto: Toni Mateu @tonimateu_photographer

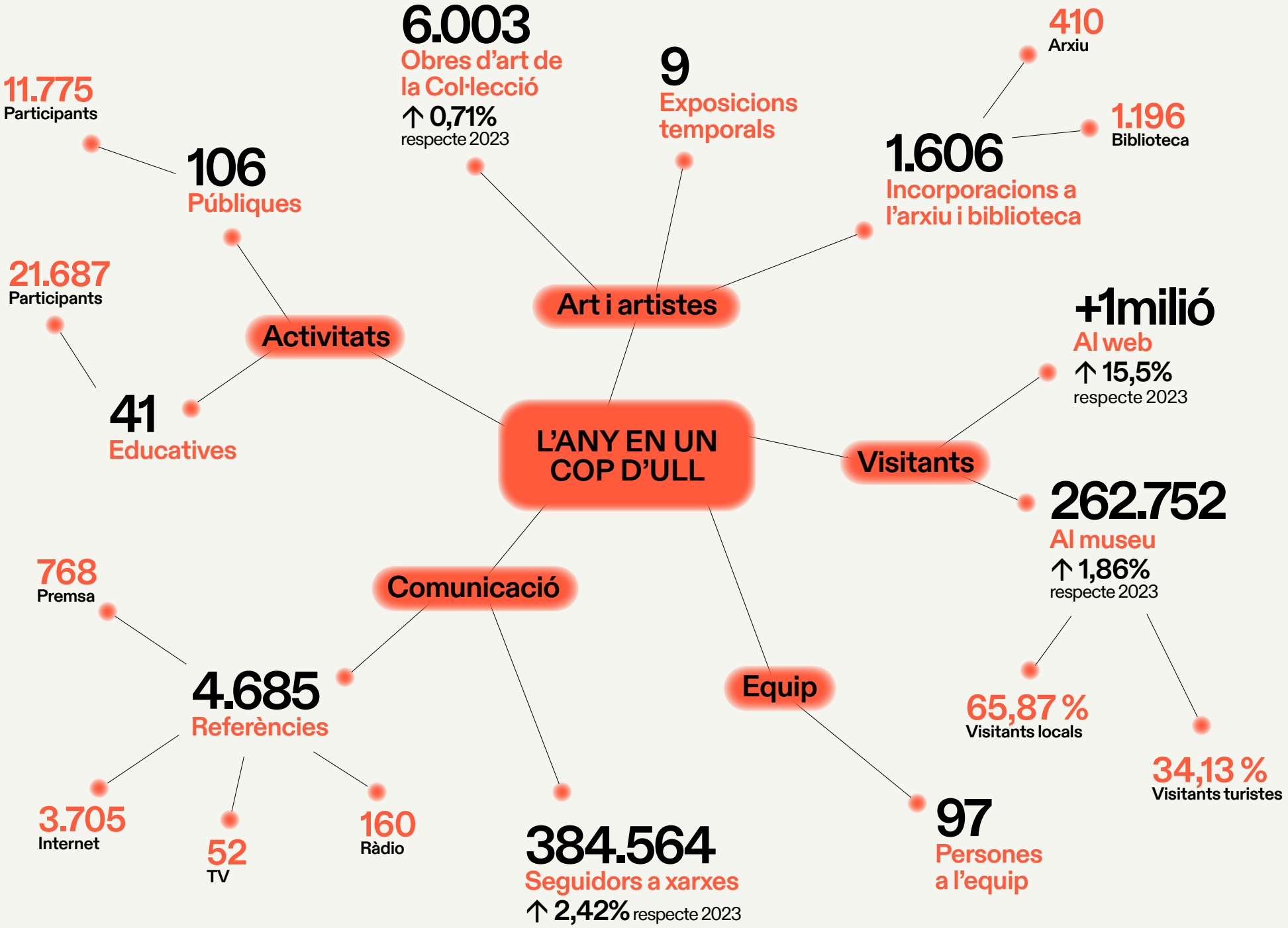
L'ANY EN UN COP D'ULL
Art i artistes
6.003
Obres d'art de la Col·lecció
↑ 0,71% respecte 2023
9
Exposicions temporals
1.606
Incorporacions a l'arxiu i biblioteca
410
Arxiu
1.196
Biblioteca
Activitats
11.775
Participants
106
Públiques
21.687
Participants
41
Educatives
Visitants
+1milió
Al web
↑ 15,5% respecte 2023
262.752
Al museu
↑ 1,86% respecte 2023
65,87 %
Visitants locals
34,13 %
Visitants turistes
Comunicació
768
Premsa
4.685
Referències
3.705
Internet
52
TV
160
Ràdio
384.564
Seguidors a xarxes
↑ 2,42% respecte 2023
Equip
97
Persones a l'equip

1. Activitat

Què fem?
Quin museu imaginem?

La Col·lecció

El 2024, la Col·lecció MACBA ha continuat creixent, transitant, obrint-se al món, emanant la seva intenció poètica. Posant l'art al centre, generem i visibilitzem, a través de les obres, totes aquestes realitats:

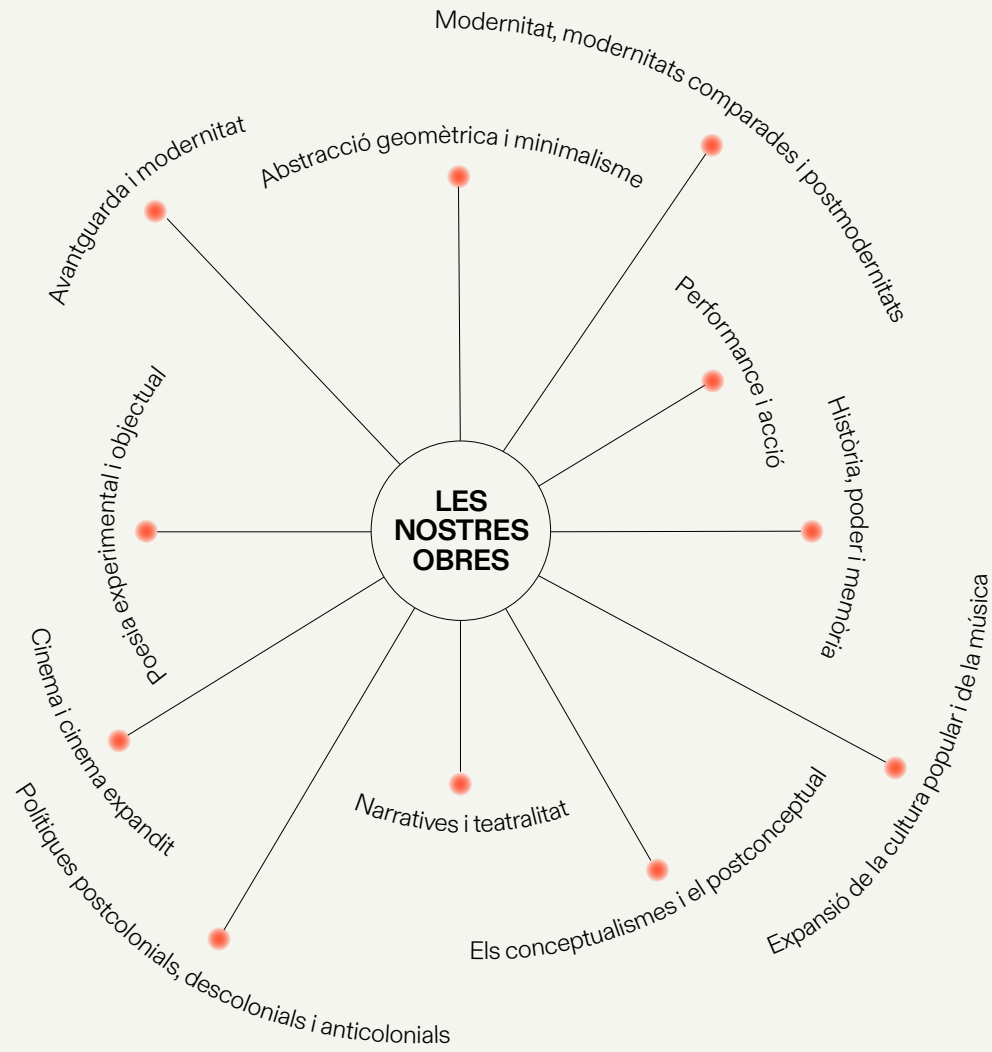

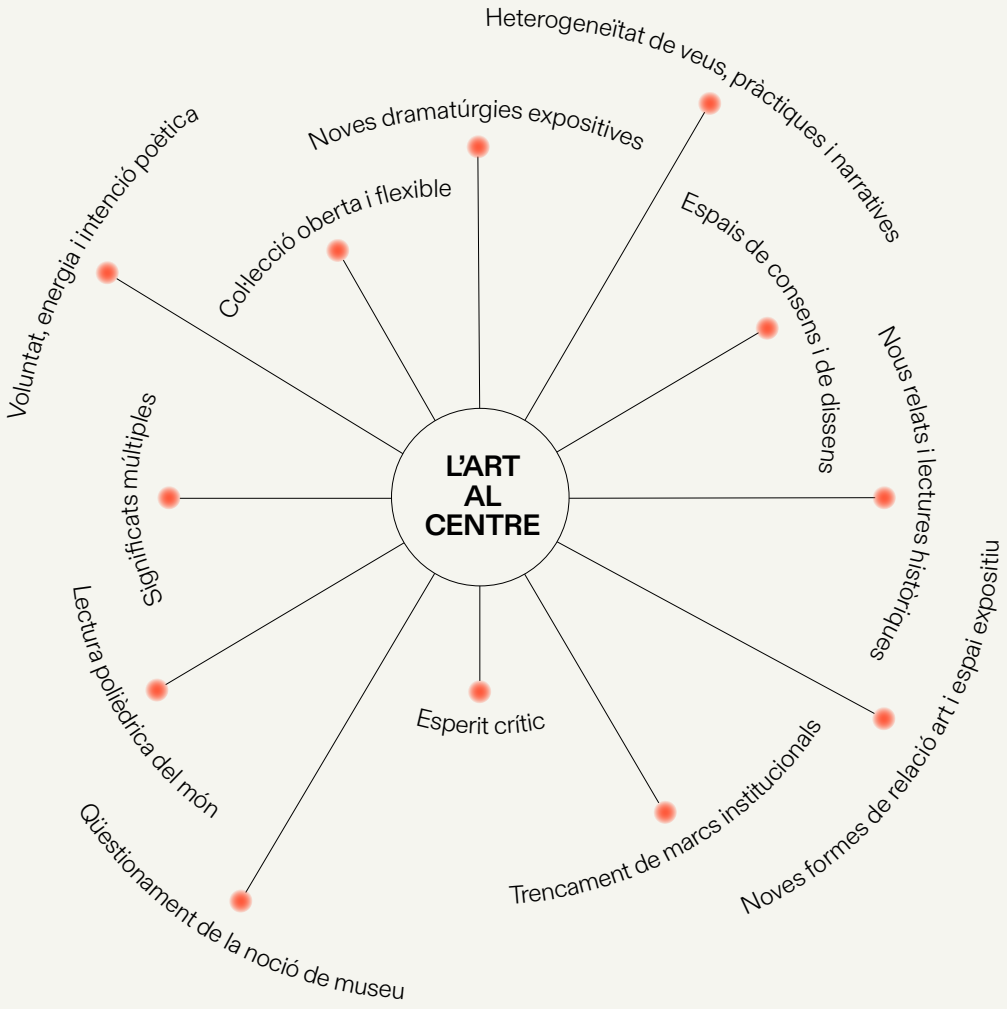

Discursos i temàtiques

Des de l'any 2021, les quatre línies essencials que s'indiquen tot seguit ens guien a l'hora d'articular la nostra Col·lecció. Volem visibilitzar totes aquelles pràctiques que sovint queden al marge dels circuits dominants de l'art contemporani, però que són essencials per oferir una visió més àmplia, diversa i inclusiva del desenvolupament de les arts.

- Recuperem figures locals i expandim el corpus d'obres d'artistes de la Col·lecció MACBA.
- Apostem per pràctiques que qüestionen la visió única de la història i del relat artístic: apliquem criteris descolonials, postcolonials i anticolonials.
- Performance i acció. Entenem el museu com un organisme viu, que potencia la coautoria, el treball col·lectiu i narratives fora de l'àmbit institucional.
- Defensem el medi ambient proposant noves ecologies i teories multiespècie. Ens interessem pels estudis postnaturals, l'ecologia queer i les polítiques d'hibridació, mutació i solidaritat entre cossos i ecosistemes.

Els artistes

La nostra mostra de la Col·lecció és viva. Al llarg dels mesos, les obres se substitueixen per d'altres en un moviment rotatiu. Aquesta circulació ens permet fer conviure peces molt diverses, plantejar, d'aquesta manera, nous relats i perspectives sobre la història de l'art i les mateixes obres.

Vista de l'obra d'oriol vilapuig a l'exposició *Col·lecció MACBA. Preludi. Intenció poètica.* Foto: Roberto Ruiz, 2024.

139

artistes exposats

Ignasi Aballí, Marina Abramović, Etel Adnan, Pep Agut, Dave Allen, Jonathas de Andrade, Iván Argote, Richard Artschwager, Mar Arza, Fikret Atay, Adrián Balseca, Llorenç Barber, Lenora de Barros, Miguel Benlloch, Ursula Biemann, Marcel Broodthaers, Joan Brossa, Luz Broto, stanley brouwn, Carlos Bunga, Lucía C. Pino, Cabello/Carceller (grup d'artistes), John Cage, Carmen Calvo, Yamandú Canosa, Mircea Cantor, Joaquim Chancho, Lúa Coderch, Octavi Comeron, Fito Conesa, Anne-Lise Coste, Ángela De la Cruz, Danica Dakic, Hanne Darboven, Bernat Daviu, Jeremy Deller, Mirtha Dermisache, Domènec, Pep Duran, Roberto Equisoain, Helen Escobedo, Escombros (grup), Pepe Espaliú, Teresa Estapé, Max de Esteban, Laia Estruch, Eva Fàbregas, Harun Farocki, Ângela Ferreira, Ian Hamilton Finlay, Lara Fluxà, Peter Friedl, Daniel G. Andújar, Sandra Gamarra, Dora García, Daniel Gasol, Jon Gibson, Regina Giménez, Susy Gómez, Joaquim Gomis, Ivan Grilo, Núria Güell, Mona Hatoum, Juan Hidalgo, Marine Hugonnier, Emily Jacir, Concha Jerez, Magdalena Jitrik, Tom Johnson, Joan Jonas, Katia Kameli, Katsumi Komagata, Kristina Kostadinova, Manolo Laguillo, Lola Lasurt, Zoe Leonard, Antoni Llena, Eva Lootz, Matt Marble, Sandra March, Christian Marclay, Dalibor Martinis, Josep Maria Mestres Quadreny, Henri Michaux, Fina Miralles, Joan Morey, Mogorosi Motshumi, Bruno Munari, Deimantas Narkevicius, Palle Nielsen, Lucia Nogueira, Nils Norman, Daniela Ortiz, Regina Parra, Dalton Paula, Rosana Paulino, Hilda Paz, Jorge Pereira, Amalia Pica, Aleix Plademunt, Ana Prada, Charo Pradas, Xose Quiroga, Younès Rahmoun, Enrique Ramírez, Tere Recarens, Jorge Ribalta, Elena del Rivero, Robbins / Becher, Juan Carlos Romero, Dieter Roth, Marcel Rubio Juliana, Anri Sala, Mireia Sallarès, Alyce Santoro, Kateřina Šedá, Soledad Sevilla, Ahlam Shibli, Dayanita Singh, Teresa Solar Abboud, Sinéad Spelman, Oussama Tabti, Antoni Tàpies, The Otolith Group, Toni Serra *) Abu Ali, Francesc Torres, Pedro Torres, Tres, Rosemarie Trockel, Ignacio Uriarte, Isidoro Valcárcel Medina, José Antonio Vega Macotela, Edgardo Antonio Vigo, Oriol Vilanova, oriol vilapuig, Hac Vinent, Francesca Woodman, Horacio Zabala, Katarina Zdjelar

Com creix la Col·lecció?

Noves incorporacions del 2024

Incorporacions directes al Consorci del MACBA (87 obres). Destaquem la donació de 43 obres de Benet Rossell, realitzada per Cristina Giorgi (la companya de l'artista), i la donació de 18 obres audiovisuals per part de Han Nefkens. Destaquem, també, la compra d'*Ocaña Carnaval* de Miquel Arnal, d'*M1* de Shadi Habib Allah i de *Derrière l'arbre* de Wolf Vostell.

Incorporacions a través de l'Ajuntament de Barcelona (76 obres). S'ha formalitzat l'alta definitiva de les 76 obres adquirides a través de la convocatòria d'adquisició d'obra d'art de l'any 2020 per promocionar creadores i creadors en l'àmbit de l'art contemporani. En destaquem l'obra dels artistes Lluís Bisbe, Luz Broto, Vera Chaves, Bernat Daviu, Laia Estruch, Gonzalo Elvira, Enric Farrés, Eva Fabregas, Fito Conesa, Mireia Saladrigues, Hac Vinent, Julia Spínola, Mònica Planes i Joan Morey, entre d'altres.

Incorporacions a través de la Fundació MACBA (9 obres). Destaquem l'adquisició de l'obra *The Circle* de Bouchra Khalili i el dipòsit de l'obra *The Storyteller* de Katia Kameli.

Incorporacions a través de la Generalitat (61 obres). S'ha formalitzat el dipòsit de 61 obres adquirides per la Generalitat al llarg del 2023. D'entre les obres que han entrat formalment al dipòsit del MACBA, destaquem *Cemetery* de Carlos Casas, *Teatre dels Dubtes. Primera fila: set deïtats planetàries* de Rasmus Niulasen, *Agrilogistics* de Gerard Ortin, *Ángulo* d'Alberto Peral, *La Biblioteca* de Stella Rahola, *Beharestan Carpet* de Tere Recarens, *Akaal / Uluru / Selene* de Rosa Tharrats, i *Morfogenesis / cripsis* de Daniel Steegman.

CREIXEMENT DE LA COL·LECCIÓ MACBA DEL 1997 AL 2024

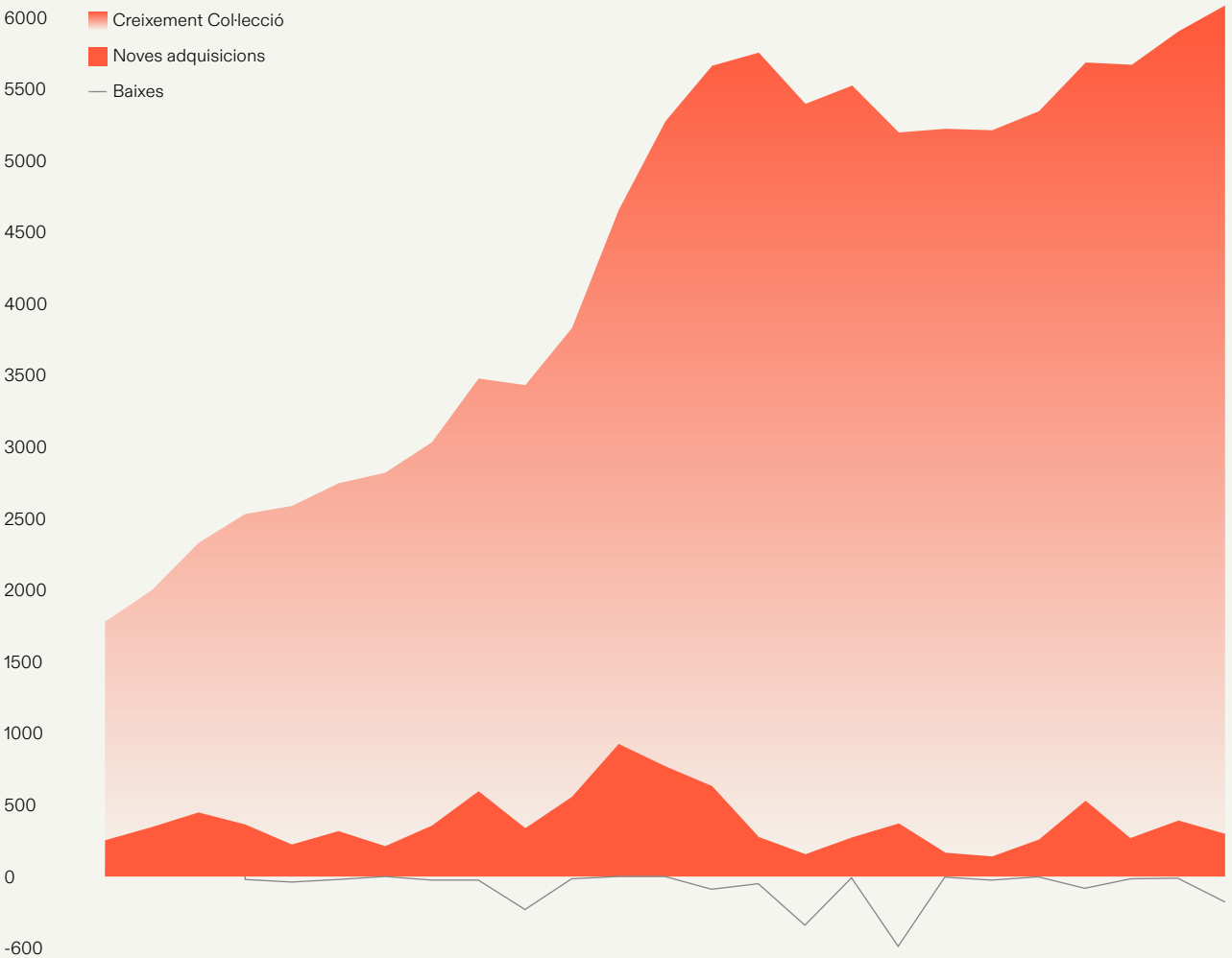

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	1824	2040	2358	2570	2631	2801	2875	3080	3520	3476	3882	4674	5314	5723	5809	5452	5585	5248	5281	5273	5402	5733	5709	5961	6003
	131	216	318	236	97	188	86	233	468	214	424	798	645	505	149	28	146	244	43	20	133	412	150	264	233
				-23	-36	-18	-12	-28	-28	-258	-18	-6	-5	-96	-63	-385	-13	-581	-10	-28	-4	-81	-22	-12	-191

**Durant el 2022 es va realitzar una revisió exhaustiva dels fons i es va concloure que existien algunes variacions respecte a la xifra que constava als gràfics. És per això que en aquesta data es va actualitzar el nombre total d'obres de la Col·lecció tenint en compte les xifres que constaven al programa de gestió de les col·leccions.

Préstecs del 2024

D'entre els préstecs internacionals més rellevants del 2024, destaquem les obres prestades per a la *Bienal CONTEXTILE 24*, al Centro Internacional das Artes José de Guimarães a Portugal, que es va celebrar del 7 de setembre al 15 de desembre. Destaquem, també, el préstec d'obra per a la mostra *A Retrospective* de Hans Haacke, celebrada a la Schirn Kunsthalle de Frankfurt del 8 de novembre de 2024 al 2 de febrer de 2025.

Pel que fa als préstecs nacionals, destaquem el préstec d'obra de Patricia Dauder per a l'exposició *UNFORM*, a l'Atrium Museoa de Vitòria-Gasteiz, celebrada del 24 d'abril al 29 de setembre, i el préstec de peces per a l'exposició *El poder con que saltamos juntas. Mujeres artistas en España y Portugal entre la dictadura y la democracia*, mostrada a l'IVAM de València entre el 16 de maig i el 29 de setembre.

Expliquem la Col·lecció

Volem parlar de les obres i fer-les parlar. Amb aquesta intenció, produïm càpsules d'àudio a l'app i al web del MACBA, i vídeos sobre les peces de la Col·lecció.

INSTITUCIONS AMB OBRES DE LA COL·LECCIÓ EN PRÉSTEC

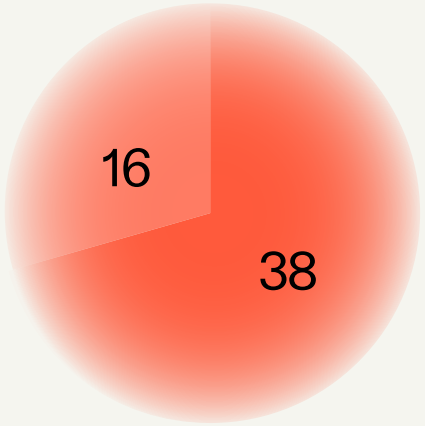

- Institucions nacionals (70%)
- Institucions internacionals (30%)

Total: 54 institucions

OBRES EXHIBIDES EL 2024

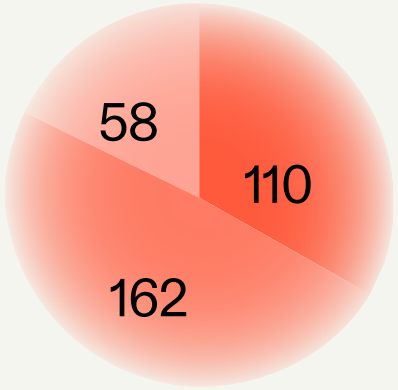

- Obres mostrades a les exposicions temporals
- Cedides a institucions nacionals
- Cedides a institucions internacionals

Total: 330 obres

87
incorporacions directes al Consorci del MACBA

76
incorporacions a través de l'Ajuntament

9
incorporacions a través de la Fundació MACBA

61
obres adquirides a través de la Generalitat

Exposicions més vives

Un any més hem volgut, a través de les exposicions temporals, donar cabuda a lectures diverses d'una realitat múltiple i complexa, i proveir-nos d'instruments per interpretar-la. Les nostres mostres també ens conviden a pensar-nos a nosaltres mateixos com a museu, a qüestionar permanentment la nostra tasca i la manera com la duem a terme, i a trobar maneres innovadores de trencar amb estructures habituals per consolidar el nostre compromís públic de manera cada vegada més oberta, lliure i inclusiva. Al cor de les nou exposicions del 2024, aquestes qüestions han bategat amb força, tot animant l'esperit del museu possible que entre tots i totes construïm.

A més, hem seguit desafiant les categories tradicionals plantejant propostes híbrides a cavall entre les exposicions i els programes públics. Amb això, volem generar espais de trobada i d'intercanvi amb la societat diversa, espais que convoquin i invoquin l'energia col·lectiva. El 2024 hem dut a terme 106 activitats, en el marc del nostres programes públics.

214.748
visitants a les exposicions

El 2024 hem produït:

- 37 audioguies sobre les vuit exposicions temporals, totes disponibles des de l'app del MACBA.
- 4 vídeos nous de la sèrie «La veu de l'exposició», sobre les mostres de Wu Tsang. La gran mentida de la mort, Una ciutat desconeguda sota la boira. Noves imatges de la Barcelona dels barris, Mari Chordà... i moltes altres coses, Daniel Steegmann Mangrané. Una full al lloc de l'ull.
- 1 nova entrega del Fons de Documentació Audiovisual, dedicada a Jordi Colomer: un migmetratge de 45 minuts, disponible a 3Cat.

8
exposicions inaugurades

4
itineràncies

3
coproduccions

Lydia Ourahmane. 108 dies

COMISSARIAT: HIUWAI CHU I GUIM CAMPS
28 de novembre de 2023 – 1 d'abril de 2024

A través de xerrades, projeccions, performances i accions, Lydia Ourahmane ha cedit l'espai de la torre del MACBA a 108 artistes i col·lectius en una obra col·laborativa i reivindicativa. Durant 108 dies, l'espai s'ha poblat d'una gran diversitat de persones que s'han relacionat activament amb l'espai. Aquest gest ha traslladat, al museu, una mirada expandida sobre el teixit urbà i social que ha posat al centre les persones i col·lectius que en són part essencial. L'experiència de convivència i reflexió ha contribuït a reafirmar i consolidar la nostra idea de museu com a lloc obert i permeable; lloc de recerca, vincles i creació contínua.

Vista de la inauguració de l'exposició *Lydia Ourahmane. 108 dies*, Foto: Miquel Coll, 2023.

Cançó per a molts moviments. Escenaris de creació col·lectiva

COMISSARIAT: MARIA BERRÍOS I SABEL GAVALDON
10 de febrer – 1 d'abril de 2024

En aquest experiment efímer, hem donat espai a tot i a tothom: la planta baixa del museu s'ha convertit en una àgora pública, escenari de xerrades, converses, poesia, arts en viu i ràdio en directe, al llarg de sis setmanes.

Una de les coses que hem trobat a l'espai és un conte convertit en pel·lícula que parla d'uns animals que s'ajuden els uns als altres. És el tràfic de saber horitzontal el que enriqueix les experiències col·lectives.
– **Maria Berríos**, *co-comissària*

Vista de l'exposició *Cançó per a molts moviments. Escenaris de creació col·lectiva*. Foto: Marta Fàbregas, 2024.

[contra]panorama

COMISSARIAT: ALICIA ESCOBIO, YAIZA HERNÁNDEZ, ANNA RAMOS, ISAAC SANJUAN I YOLANDA JOLIS
10 de febrer de 2024 – 21 d'abril de 2025

En aquesta segona edició de la triennal *Panorama*, hem reprès la reflexió sobre el sistema de l'art aprofundint en les connexions, estructures i dinàmiques que modelen la creació artística i els espais on s'exhibeix. Hem mirat d'entendre no només com el museu observa el seu entorn, sinó també com l'entorn ens observa i veu a nosaltres. Aquest projecte expositiu genera, també, una programació pública amb tallers, espais educatius, espais de mediació i performances, que es despleguen en diversos moments al llarg del 2024 i el 2025.

Vam començar fent-nos preguntes sobre les condicions materials que fan possible la vida dels artistes. També hem recollit aspectes que configuren la història de la institució i la relació del MACBA amb determinats agents.
– **Isaac Sanjuan**, *co-comissari*

Vista de l'oba de Julia Montilla a l'exposició *Epíleg [contra]panorama*. Foto: Juande Jarillo, 2024.

Visual origen. Film | vídeo | informació

COMISSARIAT: JUAN BUFILL
29 de febrer – 26 de maig de 2024

En plena transició política espanyola, el col·lectiu Film Vídeo Informació va explorar les enormes possibilitats dels nous mitjans audiovisuals. L'exposició ha enllaçat amb l'actitud i els projectes del col·lectiu com a iniciatives fundacionals, crítiques i creatives, origen de col·laboracions posteriors en l'àmbit audiovisual.

En un moment en què tot estava per fer, vam introduir el cinema experimental i el videoart a Catalunya. Vam crear un lloc de trobada entre artistes conceptuals i els que feien un cinema visionari.
– **Juan Bufill**, *comissari*

Vista de l'exposició *Visual origen. Film / vídeo / informació*. Foto: Roberto Ruiz, 2024.

Jordi Colomer. Façana Foto Festa Futur Fideus

COMISSARIAT: MARTÍ PERAN
9 de maig – 24 de setembre de 2024
Exposició guanyadora del Premi Ciutat de Barcelona

Mobilitat i nomadisme, allò provisional i perifèric, l'imaginari popular i l'humor, la comunitat i la utopia són algunes qüestions al cor de l'obra de Jordi Colomer. La mostra ens ha convidat a recórrer el treball de l'artista des de finals dels anys vuitanta fins a l'actualitat. A més, ha travessat els límits del museu, amb performances que s'han estès al balcó i a la plaça dels Àngels.

El muntatge de l'exposició convida els espectadors a fer el seu propi recorregut, tal com ens movem en una ciutat, segons els estímuls que ens criden. Les obres tenen en comú l'interès per la ciutat.
– **Jordi Colomer**, *artista*

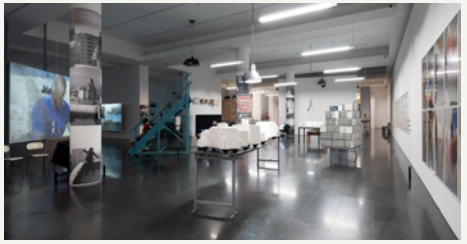

Vista de l'exposició *Jordi Colomer. Façana Foto Festa Futur Fideus*. Foto: Aleix Plademunt, 2024.

Mari Chordà ... i moltes altres coses

COMISSARIAT: TERESA GRANDAS
21 de juny de 2024 – 12 de gener de 2025
Exposició coproduïda amb el Museu d'Art Modern de la Diputació de Tarragona. Premi de l'Associació Catalana de Crítica d'Art (ACCA) al Comissariat d'art contemporani. Artista guanyadora del Premi Time Out 2024 per la seva trajectòria artística.

Imatge, llenguatge, acció social: són els tres pilars de l'obra de l'artista, escriptora, poeta i activista Mari Chordà. Observadora atenta de la realitat, l'agita i la subverteix des d'un posicionament polític que sorgeix com a resposta a la dictadura franquista, i que s'alinea amb les lluites feministes d'avui. Ens hem immergit en les profunditats del seu món.

No soc pintora o escultora; soc «i moltes altres coses». L'exposició mostra gairebé totes les meves facetes, i això, per a una artista, és molt important.
– **Mari Chordà**, *artista*

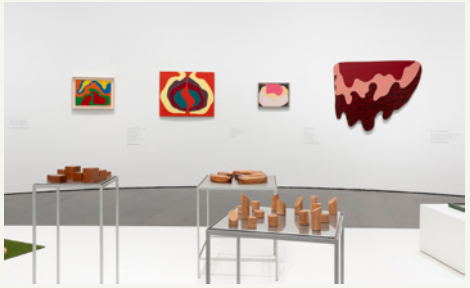

Vista de l'exposició *Mari Chordà ....i moltes altres coses*. Foto: Roberto Ruiz, 2024.

Una ciutat desconeguda sota la boira. Noves imatges de la Barcelona dels barris

COMISSARIAT: JORGE RIBALTA
21 de juny de 2024 – 12 de gener de 2025
Exposició coproduïda amb Foment de Ciutat SA i Institut de Cultura de Barcelona, en el marc del Pla de Barris 2021-2024 de l'Ajuntament de Barcelona

Una perspectiva peculiar de Barcelona: un recorregut en imatges per la ciutat des dels barris perifèrics, allunyat dels llocs comuns de les representacions dominants i al marge dels tòpics de l'exclusió. Un recull d'imatges que reivindica la fotografia com un contradiscurs de la publicitat.

Avui, la perifèria s'estén més enllà del límit municipal. Potser hem de parlar de «regió metropolitana» i de polítiques socials que la tinguin en compte. El progrés social és una conquesta no garantida.
– **Jordi Ribalta**, *comissari*

Vista de l'exposició *Una ciutat desconeguda sota la boira. Noves imatges de la Barcelona dels barris*. Foto: Luis Ayora, 2025.

Wu Tsang. La gran mentida de la mort

COMISSARIAT: HIUWAI CHU
20 de juliol – 3 de novembre de 2024
Obra coproduïda per TBA21, Hartwig Art Foundation i National Gallery of Victoria

Aquesta instal·lació de vídeo i so multicanal, concebuda com una obra *site-specific* per a la Capella del MACBA, ens ha permès explorar els motius poètics de *Carmen* i les imbricacions del mite amb el flamenc i les curses de braus com a camps performatius.

Es pot capturar una cosa viva? La retenció i la pèrdua que implica capturar alguna cosa és una qüestió sempre present en la meva obra.
– **Wu Tsang**, *artista*

Vista de l'exposició *Wu Tsang. La gran mentida de la mort*. Foto: Roberto Ruiz, 2024.

Petrit Halilaj & Álvaro Urbano. Ensemble lunar per a mars a l'alça

COMISSARIAT: ELVIRA DYANGANI OSE
11 d'octubre de 2024 – 12 de gener de 2025
Obra co-comissionada per TBA21 i Audemars Piguet Contemporary

Inspirada en *Ay, mi pescadito*, cançó popular espanyola sobre un peixet que estudia diverses formes de supervivència i de pertinença, aquesta obra immersiva ha parlat de la cohesió i la disharmonia entre espècies animals a través d'escultures de criatures híbrides que són, alhora, instruments musicals. L'obra ha estat activada en el marc d'una performance.

M'encanta la porositat del MACBA, és fascinant entendre el museu com un laboratori, i això es correspon a la perfecció amb la nostra peça, que necessita estar viva, en constant canvi i moviment.
– **Álvaro Urbano**, *artista*

Vista de la mostra *Petrit Halilaj & Álvaro Urbano. Ensemble lunar per a mars a l'alça*. Foto: Dani Pujalte, 2024.

Teresa Solar Abboud. Somni màquina d'ocell

COMISSARIAT: TANIA PARDO I CLAUDIA SEGURA. ITINERÀNCIES: MUSEU CA2M, FONDAZIONE SANDRETTO RE REBAUDENGO.
21 de novembre de 2024 – 9 de març de 2025
Obra coproduïda amb Museu CA2M i Fondazione Sandretto Re Rebaudengo

La resistència del llenguatge i la morfologia de la parla són al centre de l'obra de l'artista. Amb grans instal·lacions escultòriques, explora la matèria, el cos i els buits, per crear un llenguatge propi de formes orgàniques i metàfores sobre els fluxos de corrents, el buit i la connectivitat entre orificis. La mostra evoluciona segons l'espai, i així revela una subjectivitat fragmentada i en moviment.

Es tracta d'una aproximació existencialista a algunes qüestions fonamentals: què és l'estranger? Ho soc jo mateixa per a mi mateixa? Com ens connectem i comuniquem amb els altres? Quines dificultats tenim per fer-ho?
– **Teresa Solar Abboud**, *artista*

Vista de l'exposició *Teresa Solar. Somni, màquina d'ocell*. Foto: Roberto Ruiz, 2024.

Les nostres exposicions, en col·laboració

La major part de les mostres temporals del 2024 han generat col·laboracions nacionals i internacionals, tot constel·lant el museu amb realitats, persones i institucions diverses:

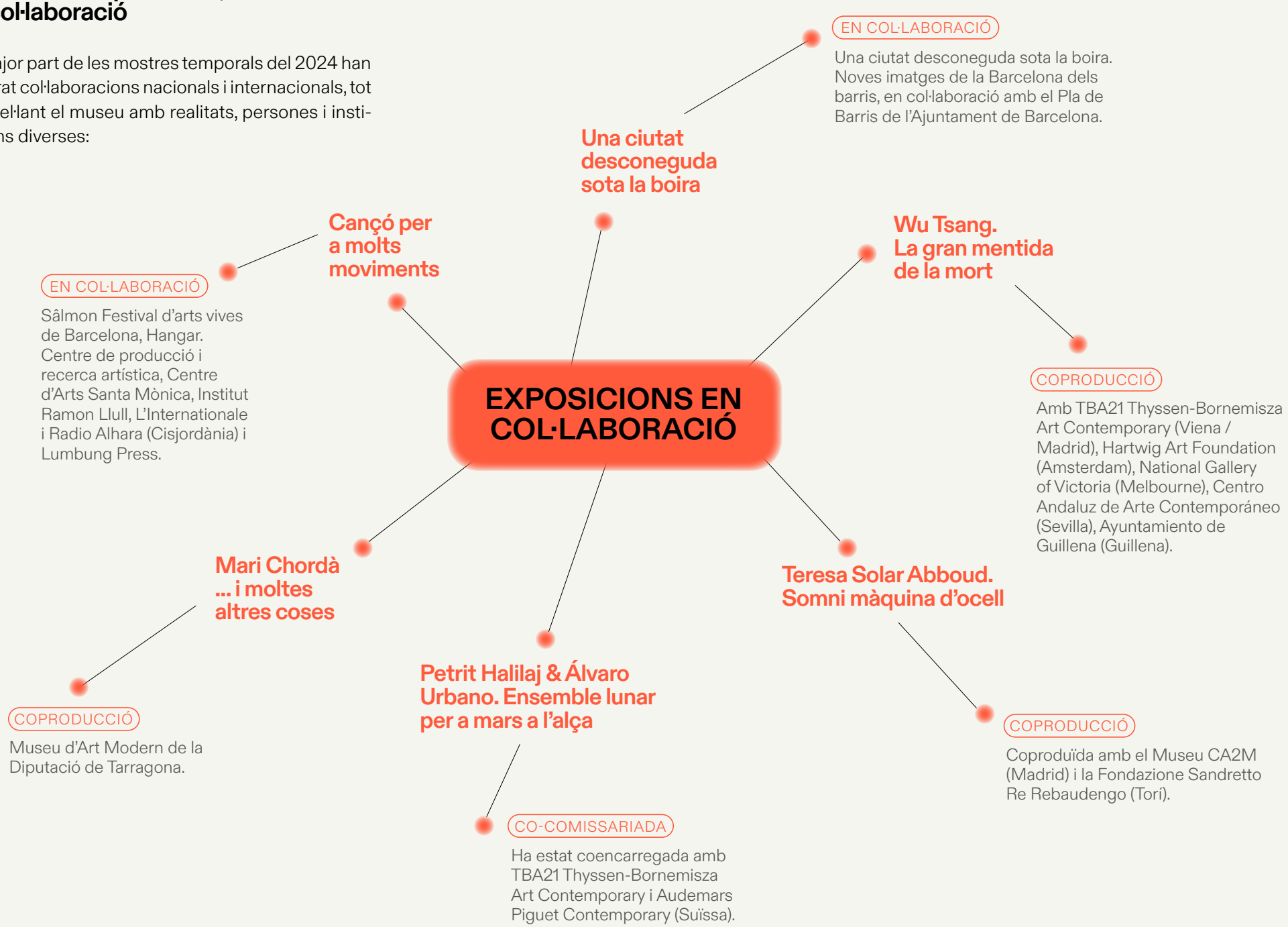

El museu batega. Més programes i activitats

Un any mes, l'art s'ha expandit més enllà de les sales expositives per habitar la cuina, la ciutat, els cossos, la ràdio. Hem acollit propostes que han fet dialogar l'art amb l'ecologia, la memòria, la dissidència sexual, les pràctiques de resistència política... Consolidem, així, el compromís amb una cultura oberta, en moviment i escolta permanent.

12.703
assistents

106
activitats

42
activitats al voltant de les exposicions

18
activitats d'Amics del MACBA

En destaquem...

Cripsi

El programa d'arts en viu ha pres com a base l'exposició *Una fulla al lloc de l'ull*, de Daniel Steegmann Mangrané, per oferir una experiència sensorial única inspirada en el camuflatge i l'ecolocalització animals. Els visitants han pogut explorar el MACBA a través de sons, reverberacions i ecos, i assajar així una nova forma de relacionar-se amb l'art i l'entorn del museu. Hi han participat els artistes Fabiana Vinagre, Belén Rodríguez, André Felipe, Julián Galay i Vica Pacheco. Cripsi ha inclòs, a més, una conferència de l'Institute for Postnatural Studies.

Cançó per a molts moviments. Escenaris de creació col·lectiva:

La performance inaugural ha comptat amb la participació de Jokkoo amb Miramizu, Rasheed Jalloul i Sabine Salamé, i la retransmissió en directe per l'emissora palestina Radio Alhara. La performance de cloenda ha comptat amb Precolumbian i Teresa Stout (softchaos), i també ha estat retransmesa per Radio Alhara.

La performance musical *Museo de las locas*, del col·lectiu queer El Palomar (conegut per la seva tasca en la investigació i recuperació d'històries queer), que ens ha fet reflexionar sobre la política i la poètica de la dissidència sexual.

La cuina oberta. Aromes de Gaza: dàtils i aliances al plat. Es tracta d'un berenar-sopar-trobada, amb aroma i recepta gaziana, on diverses convidades, artistes i organitzacions (incloent-hi la comunitat palestina de Barcelona) han compartit sabers, dolors i sabors entorn de les aliances i resistències en solidaritat amb el poble palestí.

Tots els programes i activitats

Música, cinema i performance. Cançó per a molts moviments: Jokkoo amb Miramizu, Rasheed Jalloul i Sabine Salamé x Radio Alhara (live); El Palomar. Museo de las locas; La Cuina Oberta. Aromes de Gaza. Dàtils i aliances al plat; Precolumbian i Teresa Stout (softchaos) x Radio Alhara (live) / CRIPSI. Ecologia sonora amb Fabiana Vinagre, Belén Rodríguez, André Felipe, Julián Galay, Vica Pacheco i l'Institute for Postnatural Studies / Invocacions. Programa d'encanteris, conjurs i oracles amb Llorenç Barber, Seba Calfuqueo, Hibotep, Maria W Horn, Gelen Jeleton, María Jerez, Marina Monsonís i Chaveli Sifre / Jordi Colomer. El balcó i Spanish Coast / La maleta d'Antoni Tàpies / Petrit Halilaj & Álvaro Urbano. Ensemble lunar per a mars a l'alça / José Luis Guerin. Materials de treball / Pedro G. Romero. Allò que va per sota / Yinka Esi Graves. Performance en diàleg amb La gran mentida de la mort de Wu Tsang.

Programa de visites: visites comentades a la Col·lecció MACBA / visites comentades a exposicions temporals (*Nancy Holt, Cançó per a molts moviments, Pròleg i Epíleg de [contra]panorama, Una ciutat desconeguda sota la boira. Noves imatges de la Barcelona dels barris, Jordi Colomer, Mari Chordà, Teresa Solar Abboud*) / visites amb gent gran: *Afectes secundaris.*

Converses, conferències i taules rodones: Lydia Ourahmane. 108 dies: conversa entre Francesca Albanese i Isabel Valli / Cançó per a molts moviments: conversa amb Leslie Lokko, Elvira Dyangani Ose i Eva Franch i Gilabert/ Conversa entre Yazan Khalili (The Question of Funding) i Erick Beltrán (lumbung press) / Història no-oficial durant la hipotètica transició: el cas Video-Nou amb Daniel Gasol, Pepe Ribas, Aurora Corominas, Nazario Luque i Video-Nou / L'última tarda. Jeff Wall interpreta Juan Marsé. Taula rodona amb Jeff Wall, Custodia Moreno, Josep Maria Cuenca i Miquel Molina / Grup de Treball. Embragatge i transmissió. Conversa entre Antoni Mercader i Patricia Sorroche / Un esforç de memòria. Centenari de Tàpies amb Valentín Roma / La fi d'una època? Sobre la inflexió actual del moviment veïnal. Taula rodona amb Marc Andreu, Albert Recio i Elia Herranz / Fotògrafs a la perifèria. Taula rodona amb Arnau Bach, Gregori Civera, Carmen Secanella i Mónica Rosselló / La ciutat vista des de les perifèries com a contradiscurs. Taula rodona amb Josep Lluís Mateo, Manuel Borja-Villel, Juan Herreros i Joan Roca.

Tallers: P2P. Càrregues compartides. Taller amb Isabel Banal Xifré / P2P. Deu centímetres de minut, si us plau. Taller amb Mariona Moncunill.

PEI Obert: en el marc de Cançó per a molts moviments: Comunitats de solidaritat negra amb Tania Safura Adam / Emily Jacir: proximitats translocals. Polítiques de territori, alimentació, sembra i comunitat amb Emily Jacir / Cap a relacions d'usabilitat amb Marwa Arsanios / Tràfic de sabers amb Iris Torruella, Antonio Monroy, Lucía Taibo, Manuela Pereira, Rodrigo Yrigoyen, Ximena Puppo, Thais De Menezes, Iagor Peres, Wafa Aoun, Mariana Orantes, Feña Celedón, Salima Jirari, Luiza Fagá, Yazel Parra, Tania Libertad, elisa ortega, andi icaza, Juan Pablo Velásquez, Thais De Menezes, Iagor Peres, Feña Herrada, Efecto Desarme, Marcos Krämer, Lluís Vecina i Mariana Orantes / Des del riu fins el mar, les cançons que necessitem escoltar amb Nancy Garín i hi col·laboren Mohamad Bitari, Nadia Jabr, Samira Badran, Lina Meruane, Hache Mau i conspiradores / La lluita cultural en un planeta entre l'esperança i la descomposició amb Vijay Prashad / Crisàlides amb Mayra A. Rodríguez Castro.

Grups d'estudi: La Cuina del MACBA i Jardí Ambulant.

Vista de l'obra d'Eva Fàbregas a l'exposició *Col·lecció MACBA. Preludi. Intenció poètica*. Foto: Miquel Coll, 2024.

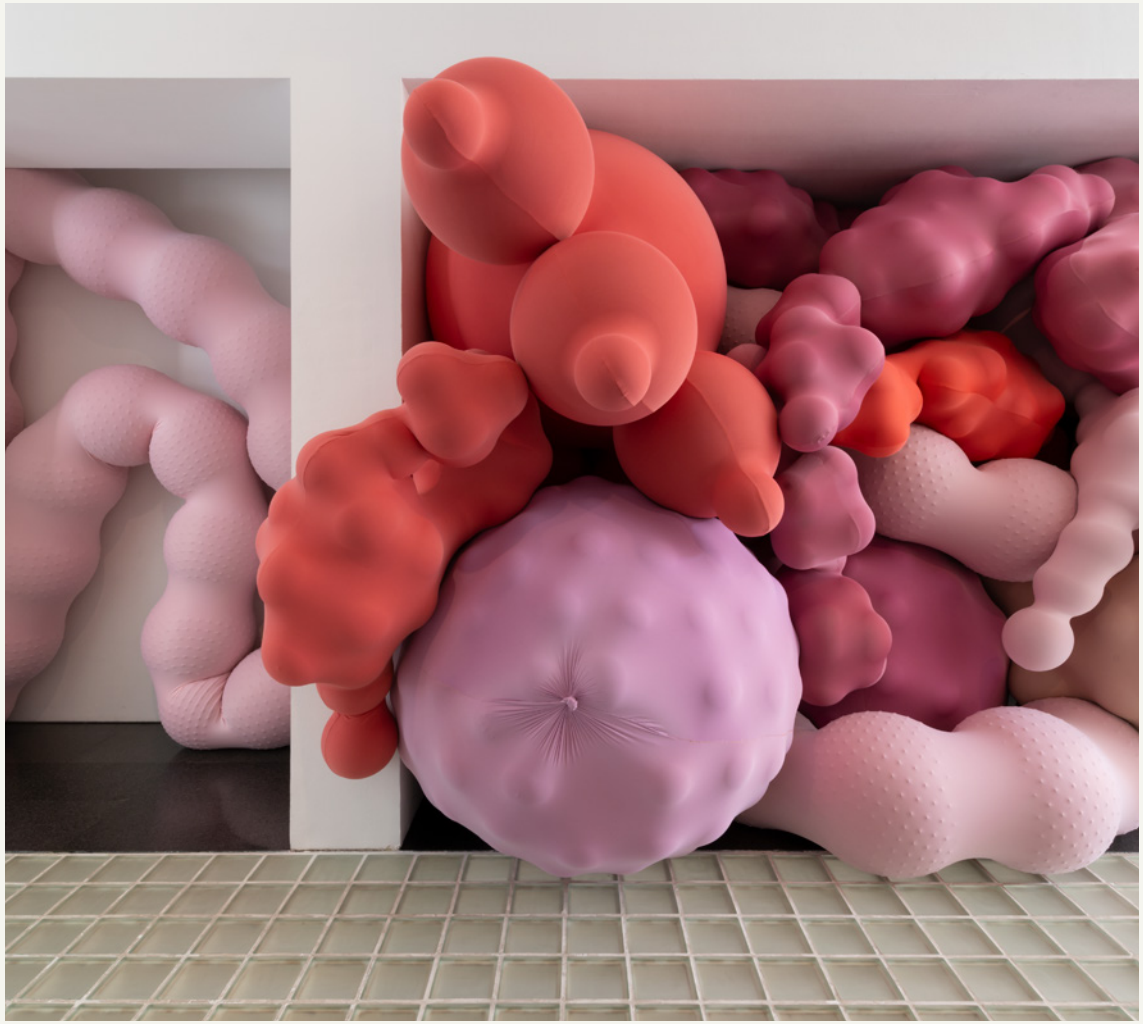

Conservació i restauració. La nostra cura del patrimoni

El 2024 hem seguit cuidant les nostres obres a través del programa de conservació preventiva. A més, aquest any destaquem la celebració del Primer Congrés de Conservació i Restauració al nostre museu amb ponents internacionals: *Art contemporani plàstic i sostenibilitat. La conservació del plàstic en l'obra d'art. Alternatives sostenibles en la conservació del patrimoni.*

A través de dues jornades –dirigides principalment a conservadors-restauradors i a personal de museus– hem abordat els reptes de la conservació del plàstic a les nostres col·leccions. El plàstic ha esdevingut un material fonamental tant en la distribució d'obres d'art (embalatge i emmagatzematge) com en la creació contemporània, i és crucial per a la restauració de peces d'art contemporani. És per això que cal conèixer-ne en profunditat les tipologies, la constitució, el comportament i l'envelliment, així com també traçar estratègies sostenibles de conservació i restauració que ens permetin replantejar certes pràctiques i substituir alguns materials per d'altres de més sostenibles.

Donada la gran diversitat de materials i la complexitat formal de les obres conservades pel MACBA, s'ha fet imprescindible disposar d'un mecanisme objectiu que permeti establir prioritats en les tasques de revisió de l'estat de conservació.

Desenvolupem un model per establir prioritats en la conservació.

INTERVENCIONS I ADEQUACIONS

103
obres de la Col·lecció

10
exposicions temporals

530
elements

Aquesta necessitat ha donat lloc a un projecte per a l'elaboració d'un model predictiu que tingui en compte múltiples variables susceptibles d'incidir en l'estat de conservació de les obres. La fase inicial del model s'ha desenvolupat amb una selecció d'obres de la Col·lecció que contenen polímers plàstics. L'objectiu final és implementar l'algoritme del model a altres tipologies de materials presents en la Col·lecció.

Taula rodona: *Alternatives sostenibles en la conservació del patrimoni* en les Jornades Art Contemporani plàstic i sosteniblitat. Foto: Víctor Gonzal, 2024

Recuperem un tresor renaixentista

Durant la Nit dels Museus (18 de maig), hem tornat a exhibir un conjunt escultòric renaixentista que mostra el descens de Jesucrist de la Creu, datat el 1569. L'obra, que mostra infuències barroques italianes, va ser restaurada durant la dècada del 1990, i ha quedat oculta durant vint anys rere un mur al Convent dels Àngels. Dues de les figures del conjunt han pogut ser reconstruïdes pel nostre equip, restituint, així, una peça clau del patrimoni escultòric de la Barcelona del Renaixement.

Restauracions-conservacions destacades:

- *Tríptic de Granada* (1994) de Joan Hernández Pijuan
- *Gerundi circular* (2021) de Claudia Pagès
- *Otranto Fanfarria* (2019-2022) d'oriol vilapuig
- *Eclipse. Serie: Muros dinámicos* (1968) de Helen Escobedo

Sutura de la pintura a l'oli sobre tela. *Half Clutter* d'Ángela De la Cruz. Foto: Jordi Arnó, 2024.

Entrevista a Silvia Noguer, cap de Conservació i Restauració del MACBA

Quines han estat les principals consecucions de les Jornades Art Contemporani plàstic i sostenibilitat?

SN La gran afluència de públic ha posat de manifest la presa de consciència dins el món de la conservació-restauració pels dos temes centrals: la conservació del plàstic en l'obra d'art i la sostenibilitat en la pràctica museística.

Com abordeu la conservació d'obres fetes amb materials políticament o ecològicament problemàtics?

SN Tenint present que en art contemporani tot és susceptible de ser obra d'art, la nostra missió és conservar aquestes peces més enllà de les possibles implicacions a causa de la seva producció.

Hi ha interacció entre el restaurador i l'autor d'una obra, durant les tasques de conservació?

SN Sí i és imprescindible. Una de les tasques inicials és la recerca de documentació sobre l'artista i l'obra. En art contemporani sovint tenim la sort de tenir accés a una informació de primera mà, informació que ens dona les pautes per dur a terme una tasca sòlida i alhora respectuosa amb la creació de l'artista. I quan aquesta interacció no és possible perquè l'artista ja ha traspassat, sempre cerquem la persona que millor pugui transmetre la seva intenció en realitzar l'obra.

Amb un art tecnològic que creix en abast i audiència, el paper del conservador canvia? Existeix la figura del conservador digital al MACBA?

SN Amb l'evolució artística, la diversitat d'especialitats augmenta, i també la necessitat de col·laborar amb especialistes de camps molt diversos. Al MACBA existeix la figura del conservador-restaurador en media art. Es tracta d'una especialitat enfocada a imatge fixa de diverses naturaleses i obra audiovisual analògica i digital. Sovint és necessària la col·laboració d'especialistes en enginyeria electrònica o *software*.

Silvia Noguer, cap de Conservació i Restauració del MACBA

Ràdio Web MACBA, una ràdio fora de la ràdio

El 2024 hem parlat de... justícia social, colonialisme, descolonialisme, colonialisme d'assentaments, accessibilitat, anticapacitisme, antiracisme, Palestina, Gaza, activisme, altres epistemologies, pràctiques indígenes, interdependència, dissidència sexual, pràctiques queer, transfeminismes, creació col·lectiva, solidaritats, allò comú, criança, drets culturals, comunitats, resiliència, ciència ciutadana, condicions de treball, mediació, pràctiques artístiques, metodologies, emergència climàtica, toxicitat, extractivisme, migracions forçades, turisme terminal, imaginació política, crítica institucional, context local, producció documental i de vídeo a la Transició.

45
pòdcasts publicats

34
entrevistes

88.600
sessions web

15-20
persones al grup de treball

Els nostres continguts

A banda dels pòdcasts amb artistes, mediadores, filòsofes, activistes i pensadores que ens permeten dotar-nos d'eines crítiques per pensar la contemporaneïtat, durant el 2024 hem treballat en tres línies d'un interès especial:

- FONS ÀUDIO
- De nou amb Vídeo Nou
- Altes latències

Pòdcasts més consultats

- *Son[i]a #392. David Yubraham Sánchez*
- *Son[i]a #398. Yaiza Hernández Velázquez*
- *Son[i]a #395. Imani Mason Jordan*
- *Son[i]a #389. Françoise Vergès*
- *Son[i]a #397. Open-weather*

Hem programat els tallers...

Taller de Mobile Radio amb el grup de treball de Ràdio Web MACBA. Taller de Txe Roimeser amb el Grup de treball de Ràdio Web MACBA *abrazar con las piernas.*

Hem participat en els tallers...

Brunch Electromagnètic a BEK, Bergen (Noruega), Jornada de portes obertes B-Open a BEK, Noruega

En destaquem...

Pòdcast. La conversa amb la investigadora i comissària transdisciplinària Yaiza Hernández ha permès aprofundir en la investigació sobre el que anomena *turisme terminal* tot traçant la constel·lació de problemàtiques vinculades a la indústria dels viatges.

Moment de la conversa amb la filòsofa i historiadora Françoise Vergès. Foto: Teresa Tejada, 2024.

Els territoris que sobreviuen gràcies al turisme són gairebé com un monocultiu. Si el turisme desapareix, adeu a l'economia.

– Yaiza Hernández

Programa d'Estudis Independents (PEI)

Espai dissident d'aprenentatge i crítica institucional

El 2024 hem conclòs l'edició *On són els oasis?,* en la qual hem reflexionat sobre les crisis globals actuals —climàtiques, ecològiques i humanes— derivades d'un sistema extractivista amb arrels colonials. Ho hem fet cercant i creant espais de llibertat crítica i de resistència, tant en l'art com en l'agència col·lectiva, i explorant metodologies i eines polítiques des del pensament i la pràctica descolonial.

Per a això, han estat fonamentals els grups d'investigació col·lectiva Tràfic de Sabers (24 de febrer i 16 de març): espais de formats diversos en què les persones participants fan i aprenen juntes des de l'experimentació teòrica i pràctica i l'intercanvi horitzontal de coneixements. Els grups d'investigació d'enguany han estat: Archivo Ausencia; Grupo Editorialización colectiva i Hacer t/Tierra; Memoria Eriales; Noche. La Delirio, i Editorialización Colectiva.

Grups de recerca i presentacions finals del PEI 2023-2024

Entre la primera i la segona setmana de juny hem presentat, al CED, els projectes d'investigació: algunes petjades –documentals, editorials, sonores, audiovisuals, vegetals, indumentàries– de les investigacions col·lectives de les participants de la novena edició del PEI. Grup El Cuerpo ante el Archivo, Grup Editorialización colectiva, Entresòl, Grupo Editorialización colectiva i Hacer t/Tierra, Grup Eriales, Grup Noche, Grupo Sur.

25
estudiants

6
Seminaris PEI Obert

Captura del vídeo *En altres paraules.* Thais De Menezes, investigadora resident, 2024

Alumnes del PEI 2024

Wafa Aoun, Javiera Luisina Cádiz Bedini, Feña Celedón, Thais de Menezes, Rocío del Pino Lobos, Feña Errada, Luiza Fagá, Néstor García, Andi Icaza, Salima Jirari Kouaihi, Marcos Krämer, Tania Libertad, Antonio Monroy, Roma Murúa, Mariana Orantes, elisa ortega ontilla, Yazel Parra Nahmens, Manuela Pereira, Iagor Peres, Ximena Puppo, Paloma Stafford, Lucía Taibo, Iris Torruella, Lluís Vecina Rufiandis, Juan Pablo Velásquez, Rodrigo Yrigoyen

PEI Obert

Entre febrer i març hem presentat els PEI Oberts en el marc de *Cançó per a molts moviments*, un experiment efímer que ha convertit la planta baixa del MACBA en escenari de trobada i diàleg.

Seminaris PEI Oberts

15 de febrer - Comunitats de solidaritat negra - Tania Safura Adam
22 de febrer - Proximitats translocals: polítiques de territori, alimentació, sembra i comunitat - Emily Jacir
23 de febrer - Cap a relacions d'usabilitat - Marwa Arsanios
1 de març - Des del riu fins al mar, les cançons que necessitem escoltar - Nancy Garín
7 de març - La lluita cultural en un planeta entre l'esperança i la descomposició - Vijay Prashad
21 de març – Crisàlides – Mayra A. Rodríguez Castro

En el marc dels seminaris, destaquem

Salut mental i colonialisme (8, 9, 10, 15 i 16 d'abril), amb Kader Attia, Martin Correa Urquiza, Hernán María Sampietro, Lara Sheehi, Stephen Sheehi, Sol Prado i convidats.

El museu, una aula porosa

Pedagogia intergeneracional, oberta i accessible

Les vivències compartides són, per a nosaltres, al centre de la noció d'educació, que entenem com una pràctica col·lectiva i intergeneracional, on l'aprenentatge neix del diàleg i les experiències en comú. Amb un equip de quaranta artistes, investigadores i educadores, hem dissenyat programes que proposen noves formes d'habitar el museu des del joc i la corporalitat, de compartir coneixement com a pràctica crítica i creativa, i de generar vincles sòlids entre persones i institucions. La col·laboració i la recerca són el cor de les nostres pràctiques educatives.

En destaquem...
1. Hem refermat el nostre programa escolar i la formació permanent per al professorat.
2. Hem enfortit i ampliat programes en col·laboració.
3. Hem posat en marxa dues noves propostes de recerca-acció a través del programa En Família, en relació amb el moviment de la narració i l'escolta dels cossos: *Moure i commoure* i *D'on neixen les paraules.*

Hem treballat amb els artistes...
Alba Rihe, Albert Gironès, Amaia Martín, Antonio Gagliano, Ariadna Rodrígez, blanca arias, Claudia del Barrio, Cris Blanco, David Bestué, edu rubio, Estel Boada, Eva Paià, Fermín Jiménez Landa, Guillem Martí, Isabel Banal Xifré, Itxaso Corral, Jorge Horno, Juan David Galindo, Júlia Barbany, Lara Martínez, Laura Arensburg, Las Cosas, Lluc Baños, Lluc Mayol, Loli Acebal, Marc Larré, Marc Luguera, Marina Ribot Pallicer, Mariona Moncunill, Mònica Planes, Neus Masdeu, Ortésia Cabrera, pol terrés, Roger Serret, Rubén Grilo, Sherezade Bardají, Teresa Rubio, Tere Recarens, Violeta Ospina i Yoshi Hioki.

21.687
participants

41
propostes educatives

40
artistes, educadors i col·laboradors

471
participants a les propostes familiars

Els nostres programes educatius proposen...
1. Noves maneres d'habitar el museu
2. Noves formes de compartir coneixement
3. Nous espais per forjar vincles amb i entre persones, entitats i institucions

En destaquem...
1. Programa escolar i la formació permanent per al professorat.
2. Dues noves propostes de recerca-acció a través del programa En Família: *Moure i commoure* i *D'on neixen les paraules.*
3. Programes en col·laboració, com el projecte interinstitucional *Pensant juntes un dispositiu d'art mòbil* (amb els departaments d'educació de l'IVAM, València; Es Baluard Museu, Palma, i Centre d'Art La Panera, Lleida).
4. *Fora de Reserves*

Disseminar el coneixement
És fonamental, per a nosaltres, generar un espai per pensar sobre allò que fem i com ho fem, i per experimentar amb formats i maneres diverses de fer públic el coneixement.
Disseminem en forma de publicacions, de relatories, d'un espai de treball continuat amb l'equip d'educadores i artistes, de presentacions públiques dels nostres programes, d'entrevistes, de classes...

Amb el barri

Volem formar part significativa de l'ecosistema del barri del Raval teixint vincles de proximitat i a escala humana amb els veïns i les associacions que ens envolten. Llaurem la terra per conrear complicitats i confiances, que amb el temps floriran en nous vincles amb el nostre barri.

Projectes amb centres educatius

Apadrina el teu equipament, amb els centres educatius Escola Drassanes, INS institut Miquel Tarradell, Escola Massana, Institut Escola Elisabets i INS Consell de Cent.

Projectes comunitaris

- *Els nens i les nenes del barri*
- *Grup de joves. La invasió subtil*
- *Pensant juntes un dispositiu d'art mòbil*
- *Xarxa interinstitucional* i *Grup d'educació Comunitària del Raval*
- *Allò que ens mou. Casal d'estiu*

En destaquem...

Adults: aneu a pastar fang.
Apadrina el teu equipament. Per quart any consecutiu, hem treballat amb l'alumnat de 1r de batxillerat artístic de l'INS Consell de Cent i amb l'artista Ortésia Cabrera en una proposta sobre l'adultisme i la textualitat. Debatent i reflexionant sobre com ens afecta l'adultisme, ha sorgit un fanzín: F*uck adults. Adults: aneu a pastar fang*, que és la culminació d'un procés de treball en què l'artista ha socialitzat els llenguatges de la pancarta, el manifest, l'assemblea i el fanzín.

Pícnic piñata. Hi estàs invited!
Sopar de tàper amb el Colectivo Palomita i Las Incendio. En aquesta trobada festiva, que ha tingut lloc el 24 de maig, hem compartit el procés dut a terme amb aquests dos col·lectius. La trobada tenia com a objectiu envair subtilment el museu deixant-hi empremtes imperceptibles i aprofitant la nit per ocupar-lo, i sopar tothom amb tàpers compartits.

Vista de l'activitat *PÍCNIC PIÑATA. HI ESTÀS INVITED!*.
Foto: Anna Fàbrega, 2024.

Amb escoles

Les nostres activitats escolars es divideixen en tres eixos:

1. Visites escolars i per al públic en general. Adaptades per a diferents edats, des d'infantil fins a la universitat, i per al públic en general els caps de setmana.

- Com sona un museu?
- Assaig obert
- Narratives d'una Col·lecció
- Visites comentades a la Col·lecció
- Visites per a grups i centres educatius a les exposicions temporals

2. Formació continuada per al professorat. A través de cursos i tallers, volem crear una comunitat de docents amb els quals conversar i treballar conjuntament sobre l'art contemporani a les aules.

- P2P d'igual a igual. Tallers amb artistes i docents.
  - Taller P2P. *Càrregues compartides*, amb l'artista Isabel Banal Xifré.
  - Taller P2P. *Deu centímetres de minut, si us plau*, amb l'artista Mariona Moncunill.
  - *Narcises insubmises. Assaltem els espais de representació.* Curs amb Loli Acebal.

3. Programes a distància. Concebuts en col·laboració amb artistes, aquests programes enforteixen i eixamplen els vincles amb els centres escolars i les seves comunitats educatives.

Amb comunitats

Fomentem la relació amb l'art entre grups intergeneracionals, entre persones grans i entre persones amb diversitat funcional, i també a través de programes específics d'educació no formal per a nens i joves.

Art a l'escola

- *Postdata Correspondències d'art a l'escola*
- *Fora de reserves*
- *Històries de l'art des de Barcelona*

En destaquem...

El nou capítol de la sèrie *històries de l'art des de Barcelona*, dirigit per Cloe Masotta i Andrés Duque, i titulat *La història desplaçada.*
Veure el projecte

Per a famílies

MACBA en Família:

- *Moure i conmoure*
- *UAU!! Àlbums i històries al MACBA*
- *D'on neixen les paraules*
- *BCN Dibuixa - Conjur traç*

Per a persones grans

- *Afectes secundaris* – Programa Art Gran
- *El museu s'apropa. Cartes compartides, cartes recordades*
- *El museu s'apropa. Objectes nòmades*

Per a persones amb diversitat funcional

- *Tenia coses adormides*

Vista de l'activitat *UAU!! Àlbums i històries al MACBA*. MACBA en Família a càrrec de Sherezade Bardají i Yoshi Hioki. Foto: Miquel Coll, 2024.

En destaquem...

Món Llibre. El 24 i 25 de maig hem participat al Món Llibre. Durant un cap de setmana, hem tingut jornades de portes obertes amb accés gratuït a totes les exposicions en curs, i hem organitzat visites comentades per apropar l'art contemporani al públic familiar. A més, les famílies han explorat el món de la narrativa participant en l'activitat *UAU! Àlbums i històries al MACBA*, i han pogut passar una estona a l'Espai de Lectura i Familiar. Aquesta iniciativa, adreçada a persones de totes les edats, no només ha reforçat la col·laboració entre el MACBA i Món Llibre, sinó també el compromís del museu amb l'educació i la promoció de la lectura.

Les publicacions MACBA, exposicions duradores

Un any més, hem seguit apostant per l'edició de publicacions perdurables; per la publicació de recursos d'alta qualitat amb ànim de servir interessos i necessitats d'investigadors, estudiants i públic en general apassionat per l'art contemporani i la reflexió crítica. Enguany hem presentat sis publicacions noves, cinc de físiques i cinc de digitals: Laura Lima. Balé literal , Jordi Colomer. Façana Foto Festa Futur Fideus, Teresa Solar Abboud, Mari Chordà... i moltes altres coses, Una ciutat desconeguda sota la boira. Noves imatges de la Barcelona dels barris i QP 41 La veritat en un món impensable.

A més, el 2024 hem participat en tres fires internacionals de publicacions d'art: ArtsLibris ARCOmadrid, ArtsLibris Lisboa i ArtsLibris Barcelona, que aquest any s'ha celebrat a la Capella del MACBA. En el marc d'aquesta última, hem presentat algunes de les nostres publicacions en l'espai de dos Speaker's Corner: un d'ells ha consistit en una taula rodona i la presentació del llibre de Mari Chordà; en l'altre hi hem presentat la publicació de Teresa Solar Abboud. Trobades com aquestes són fonamentals per establir lligams entre artistes, investigadors i públic interessat en el pensament contemporani. A través seu, ens consolidem com a plataforma per a la investigació, el debat i la divulgació de l'edició d'art.

4.842
exemplars publicats

17
artistes i col·laboradors
Teresa Solar Abboud, Jordi Colomer, Laia Abril, Bleda y Rosa, Gregori Civera, Gilbert Fastenaekens/Brigitte Van Minnenbruggen, Raquel Friera/Creadoness Textil, José Luis Guerin, Manolo Laguillo, Pilar Monsell, Mabel Palacín, Pedro G. Romero, Martha Rosler, Carmen Secanella, Jeff Wall, Jorge Yeregui, Mari Chordà i el Museu de Tarragona, Laura Lima, Eudald Espluga i Sebastián Valenzuela-Valdivia.

3
col·laboracions i coproduccions

Treballem amb un grup editorial format per
10
institucions locals

7
publicacions
5 físiques i 2 digitals

Catàlegs del MACBA publicats el 2024.
Foto: Gemma Planell, 2024.

Centre d'Estudis i Documentació

Un element crucial per al foment de l'estudi i la reflexió crítica sobre l'art contemporani és, precisament, procurar els espais per fer-ho. Un any més, des del Centre d'Estudis i Documentació (que també allotja la Biblioteca i l'Arxiu) assumim la responsabilitat de generar aquest espai proposant residències d'investigació. Hem ofert als nostres usuaris:

- Un espai d'estudi individual o col·lectiu.
- Accés als recursos de la Biblioteca i l'Arxiu i el suport del nostre personal.
- El servei de préstec de documents interns.
- L'obtenció gratuïta del carnet d'Amics del MACBA.
- La possibilitat de presentar el seu projecte al personal i a altres investigadors del CED.

2.785
visitants biblioteca

7.532
documents consultats:
2.526 Arxiu i 5.006 Biblioteca

1.606
noves incorporacions:
410 a l'Arxiu i
1.196 a la Biblioteca

1.868
nous registres a la Biblioteca

17
residents amb el Programa de suport a la investigació

310
préstecs de la Biblioteca

Programa de suport a la investigació

En el marc del Programa de suport a la investigació hem acollit setze investigadors en residència:

- Thais Gomes de Menezes - *Giro epistemológico curatorial*
- Fabiane Pianowski - *Relaciones entre la poesía visual y el activismo poético*
- Luciana Chieregati - *Glitch Ecologies*
- Fernanda Soares da Rosa - *Memoria-cuerpo: sexualidad y sida en la colección del archivo del MACBA*
- Manuela Pereira - *Estirar la lengua. Estrategias subversivas desde el Dadá*
- Natalia Provost - *Performing the archive: una investigación curatorial sobre las posibilidades de liberación que surgen de la renuncia a los lugares privilegiados en la frontera entre la performance y la clínica*
- Mikel R. Nieto - *Entre tiempos*
- Hatty Nestor - *Accounting for the Body: Tracing the Feminist Archives of Ana Mendieta 1992-2016*
- Sergio Rodríguez Beltran - *Redes nacionales de distribución y espacios alternativos alrededor del arte conceptual español, 1972-1982*
- Michalina Sablik - *Performative Dynamics: A Comparative Study of Performance Art in Poland and Catalonia from 1970s till 2020s*
- Vanessa Vargas - *Desde los márgenes: prácticas de las artes vivas en Venezuela a partir de la teoría de los afectos (1962-1999)*
- Álvaro Romero Molina - *Políticas visuales queer. El método genealógico como generador de futuros potenciales*
- María Paz Montecinos (Equipo Plataforma Vértices) - «Around the table»: *Food; the intersection between history, ecology and future*
- Amalia Cros - *Esculturas vivientes, criaturas textiles*
- Frida Rusnak - *Mediation Projects*
- Lucía Scarselletta - *Mapa de un relato: trenzado gaucho, resiliencia, sustentabilidad y cosmovisión*

2. Vincles

Amb qui ho fem?

Teixim xarxa

Un any més, seguim construint comunitat de manera interdepartamental, amb l'objectiu d'esdevenir un punt de trobada per a múltiples iniciatives i potenciar la xarxa de relacions entre el museu, la ciutat, les persones i altres institucions.

A través d'activitats pròpies i en col·laboració, hem continuat afavorint la participació d'una diversitat creixent en l'activitat del museu. D'entre els programes i les activitats que ens enllacen amb la ciutadania i el context local i internacional, destaquem aquests projectes:

Vista de l'activació de la mostra *Petrit Halilaj & Álvaro Urbano. Ensemble lunar per a mars a l'alça*. Foto: Miquel Coll, 2024.

Freqüències compartides entre joves a Bergen. *Brunch Electromagnètic*.

Del 16 al 22 de setembre hem participat al BEK (Bergen, Noruega) amb *Brunch Electromagnètic*, una residència i taller adreçat a joves adults que proposava una exploració lúdica i col·lectiva del camp electromagnètic.

Desplegar el museu fora del museu. *Pensant juntes un dispositiu d'art mòbil.*

Aquest projecte sorgeix de la convicció que els dispositius d'art mòbil encoratgen la participació cultural, estimulant la imaginació poètica i política. El projecte compta amb la participació dels equips educatius del MACBA, l'IVAM (València), el Centre d'Art La Panera (Lleida) i Es Baluard Museu (Palma), i amb el suport de la Fundación Daniel y Nina Carasso. Com a fil conductor, els diferents equips han triat «el dret a la ciutat», una temàtica que cada territori aborda des de les seves particularitats generant projectes que volen contribuir a imaginar i construir col·lectivament formes d'emancipació col·lectiva.

Un segell editorial en moviment

L'estiu del 2024 ens hem immergit en ANDO RECORDS, un procés pràctic i experimental que dona forma a un segell editorial sònic en moviment. Aquesta plataforma horitzontal reuneix els artistes Lluc Mayol i Violeta Ospina i persones properes a diverses institucions, i vol explorar l'encreuament entre so, oralitat i musicalitat.

L'art a l'escola al *Fora de reserves*

Articulat des de l'Institut de Cultura de Barcelona, el Consorci d'Educació de Barcelona i el MACBA, el projecte *Fora de reserves* ha encetat el curs 23-24 una segona edició pilot. Heus aquí una iniciativa a través de la qual obres de la col·lecció del museu s'instal·len i exposen a escoles públiques de Barcelona oferint una experiència directa i quotidiana amb l'art contemporani fora dels espais habituals d'exhibició.

ArtsLibris 2024. El MACBA com a punt de trobada per al llibre d'artista

Del 15 al 17 de novembre, el MACBA ha acollit la 15a edició d'ArtsLibris. Amb això, hem estat plataforma de presentació per a 140 projectes editorials —entre ells, també del MACBA— i espai de connexió entre artistes i editors. La Capella, la Sala Gòtica i l'Auditori han estat escenaris de conferències, debats, tallers, seminaris i sessions de *Speakers' Corner*, que han completat la programació de la fira.

L'Internationale. El MACBA constel·lat amb el món

Un any més, hem enriquit la programació pública del museu a través de xarxes de col·laboració internacionals com L'Internationale, una confederació de museus, organitzacions artístiques i universitats que vol practicar la solidaritat i el comunalisme dins el sector cultural. Un bon exemple d'aquesta col·laboració és el projecte *Cançó per a molts moviments*, que ha convertit les sales del museu en escenari de trobades, converses i escoltes compartides al llarg de sis setmanes.

4

Centres educatius participants: Institut Anna Gironella de Mundet (Horta-Guinardó), Escola Ramon Casas (Sants-Montjuïc), Escola Josep Maria de Sagarra (Gràcia), Institut Escola Tres Fonts (les Corts)

Foto: ArtsLibris, 2024.

Vincle amb el barri. Projectes en comunitat

L'hort comunitari

Des del 2024 acollim un hort urbà al MACBA, un espai verd obert al barri: un punt de trobada i intercanvi per compartir interessos i coneixements al voltant de varietats de llavors autòctones, tècniques de conreu i horts urbans. L'hort neix de la voluntat de construir espais de cura i convivència entre persones, i permet teixir xarxes per combatre l'aïllament social, l'estigma i l'ecoansietat. Es tracta d'una iniciativa en el marc del Jardí Ambulant i juntament amb diverses entitats, el CAP Raval Nord, Metzineres i Hacer t/Tierra.

El 2024 hem col·laborat, també, amb la Cooperativa Eixarcolant, que treballa per a la recuperació de llavors pràcticament desaparegudes. La primera plantada, el 2024, ha marcat l'inici d'un seguit d'activitats i dinàmiques comunitàries obertes a tothom, com ara:

Formacions i tallers
- Preparació de la terra: amb llana, argila, humus i llavors silvestres (12 d'abril)
- Plantes oblidades. Sembrar resistències en temps de sequera (21 d'abril)
- Plantes de tardor. Sembrar resistències en temps de sequera (30 de novembre)

Altres tallers en el marc d'aquesta col·laboració:
Amb el Casal dels Infants del Raval:
- Taller de construcció d'insectes amb materials naturals.
- El joc de la compra i la paella d'aquí i d'allà.

Amb Metzineres:
- Taller El poder de l'Alquímia.

Amb el CAP Raval Nord i el veïnat:
- Formació en horticultura, calendaris i sembres.

Compostem, descobrim i generem compostatge. Festival de Cultura Raval(s) (9 de novembre)

Per segon any consecutiu, des de l'hort comunitari hem participat al Festival de Cultura Raval(s). El 2024 ens hem trobat amb la cooperativa Espai Ambiental per aprendre a fer compost i posar en marxa el nou compostador des d'una perspectiva edafològica (l'estudi dels sòls) i de l'evolució dels ecosistemes terrestres. El taller ha estat facilitat per Carlos Cobo García, de la cooperativa Espai Ambiental, regidor de Medi Ambient i Educació a Copons i ramader ecològic, membre del Parc Agrari de la Conca d'Òdena.

Què és el Festival de Cultura Raval(s)?
Un festival anual que se celebra al Raval, dinamitzat per la Fundació Tot Raval i en col·laboració amb altres entitats del barri. Aquest esdeveniment comunitari promou la participació activa dels veïns i les entitats locals, tot reflectint la diversitat cultural i social del nostre barri.

Vista de l'activitat *Preparació de la terra*. Foto: Andre Gaetano, fotògrafa de Metzineres, 2024.

L'art com a generador de punts de trobada: *Si un viatge comença aquí*

Aquest projecte pilot, realitzat en col·laboració amb el Departament de Justícia i el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, que vol facilitar la conversa i la reflexió, la comunicació i l'empatia, obre l'experiència de la maternitat i la paternitat des de la presó. Es tracta d'un grup de treball amb persones privades de llibertat, dinamitzat per l'artista Clara Nubiola.

Si un viatge comença aquí traça, per una banda, el viatge de sis pares i una mare que es desplacen des dels seus centres penitenciaris per descobrir Barcelona i, per l'altra, la història dels quefers diaris que emprenen les seves famílies cada matí.

El 2024, el projecte s'ha articulat a partir de...
- 3 centres penitenciaris
- 7 interns i les seves famílies
- 8 sessions
- 14 quaderns de viatge que aborden la maternitat i la paternitat des de la presó.

Vista del projecte *Si un viatge comença aquí*.
Foto: Anna Fàbrega, 2024

Entrevista a Clara Nubiola, artista

Com va sorgir la idea d'aquest projecte i què et va motivar a implicar-t'hi?

CN Quan des del MACBA em van explicar que engegarien un prova pilot d'un projecte per tal de teixir nous lligams entre interns i els seus fills, no ho vaig dubtar. Crec ferotgement en l'art com a espai de refugi, com a element transformador, com a eina per connectar amb nosaltres mateixos i els altres. Aquest és un repte molt bonic, i la llibertat que representava una prova pilot també em va motivar molt.

Quines activitats o dinàmiques heu treballat amb els participants?

CN El títol *Si un viatge comença aquí* se'm va acudir al cap d'unes quantes sessions. Resumeix la intenció de les vuit sessions que vam compartir amb els interns, que vaig dissenyar com un viatge, com una descoberta, més que com unes activitats o dinàmiques concretes. Volíem sortir de viatge, passejar, observar, connectar, dibuixar, expressar, i volíem compartir-ho amb els nostres familiars convidant-los a iniciar una correspondència mútua. Vaig dissenyar unes llibretes molt senzilles i, gràcies a la complicitat de la Sònia, treballadora i responsable del taller d'enquadernació de Quatre Camins, en pocs dies es van convertir en una realitat cosida i preparada per narrar.

Cada trobada, cada sortida, tenia un títol: «jo soc, jo estic, jo veig, jo crec...» que els interpel·lava i que buscava connectar amb el relat de viatge i el dibuix. Retratar i connectar amb el «jo soc», el retrat i el relat d'un mateix; sortir a dibuixar al carrer i representar la realitat en directe, representar la perspectiva visitant el MACBA, explicar un *skyline* des del mirador del Centre de Documentació o connectar amb l'energia silenciosa del Convent quan no hi ha gent ni exposicions.

Clara Nubiola. Foto: Anna Fàbrega, 2024.

Quins han estat els principals reptes a l'hora de treballar amb persones privades de llibertat?

CN Com amb qualsevol grup, el principal repte és sempre aconseguir que connectin, en un sentit ampli. Veure com les expressions, inseguretats i preguntes pròpies del primer dia «Jo no sé dibuixar», «Uf, escric fatal», «Però això, per a què servirà?» es van diluint. Abans de conèixer-nos hi havia la incertesa de quina seria la infraestructura amb la qual hauríem de treballar, però això es va superar molt ràpidament. Com he explicat més d'un cop, érem un grup de gent observant i dibuixant la quotidianitat, sense més ni més. Crec que això és el que va fer que el projecte fos tan especial per a tots: interns, treballadores dels centres penitenciaris, mediadora, representants del MACBA i del Departament de Justícia i jo, l'artista. Vam deixar enrere les etiquetes, i ens vam posar a dibuixar.

Els públics, al centre. Pensar en clau d'usuari

Pensar en clau d'usuari, conèixer les seves motivacions i donar resposta a les seves necessitats és una de les claus per fomentar la inclusió, la sostenibilitat i la rellevància en el sector cultural. Per aquest motiu el 2024 hem engegat el nou pla de públics i comunitats del MACBA (2024–2027).

El nou pla de públics es basa en la metodologia ACED (Audience-Centred Experience Design) i ofereix un enfocament innovador que ajuda les institucions culturals a dissenyar experiències significatives i centrades en les necessitats i expectatives dels seus públics. El 2024 hem treballat en la definició del marc general i hem definit les prioritats del pla per als pròxims tres anys. El nostre objectiu: construir un museu que evoluciona amb les persones que l'habiten i el visiten, tot fomentant, a la vegada, una cultura interna basada en l'aprenentatge constant, l'experimentació i l'avaluació.

Grau de satisfacció dels Amics: 8,5 sobre 10. La participació en aquesta edició de l'enquesta s'ha incrementat un 189%.

Com activem l'escolta per a la satisfacció dels usuaris

- Hem recollit més de 19.829 respostes a les enquestes Rate Now mitjançant tres dispositius dins del museu.
- Més de 600 respostes a través de l'enquesta postvisita, que reben les persones que han comprat l'entrada *online*.

262.752
(+1,86%)
visitants del museu

7.687
usuaris de l'espai de lectura i refugi climàtic

225
assistents activitats d'Amics [+ 112,6%]

20
activitats Amics

AMICS DEL MUSEU

832
Amics Expo

733
Amics MACBA

57 Amics Família
6 Amics Col·lecció

Total Amics: 1.628 [+31,07%]

Articket: celebrem Barcelona com a ciutat dels museus.

Les accions de comunicació per celebrar el 25è aniversari han continuat teixint la relació entre els sis museus, el sector local i els públics internacionals. Amb aquesta efemèride hem activat noves col·laboracions amb agents de la ciutat i esdeveniments especials compartint el seu valor com a proposta cultural de Barcelona. En destaquem la col·laboració amb la Copa Amèrica, la col·laboració amb ClearChannel i la presència a les jornades Barcelona International Community Day 2024, impulsades per l'Ajuntament de Barcelona, així com la relació amb el talent creatiu amb les mirades sobre l'Articket de La Mandanga i María Corte.

PROCEDÈNCIA DELS VISITANTS

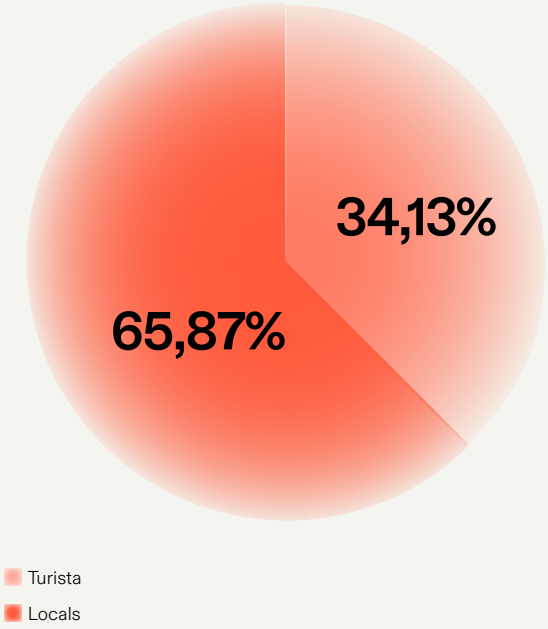

PROCEDÈNCIA DELS VISITANTS LOCALS PER PROVÍNCIA

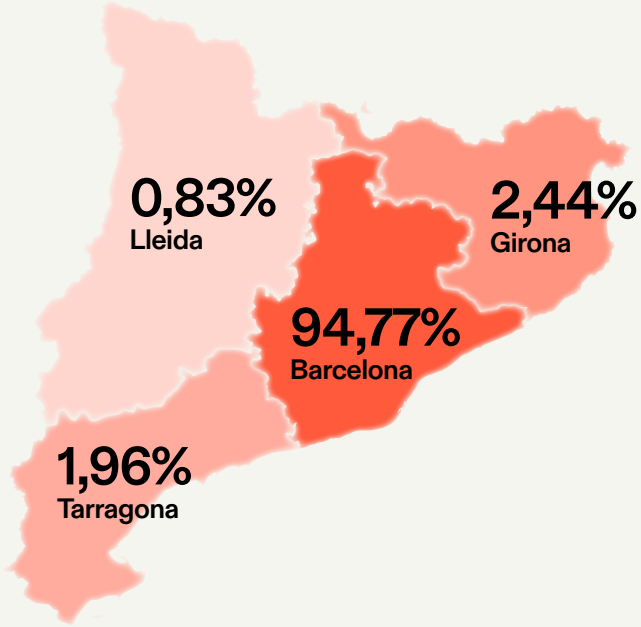

PROCEDÈNCIA DELS VISITANTS TURISTES PER CONTINENTS

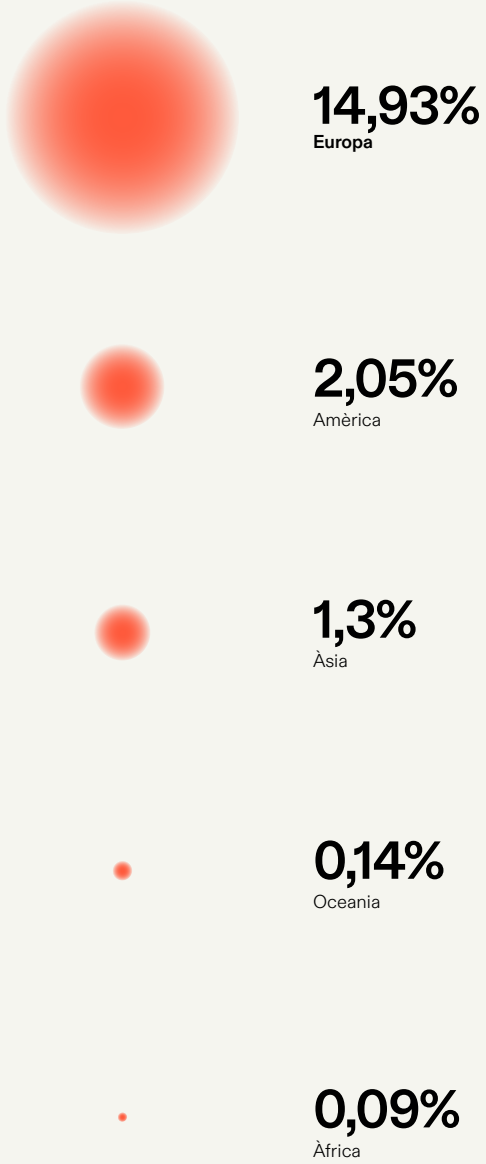

PROCEDÈNCIA DELS VISITANTS ENTREVISTATS

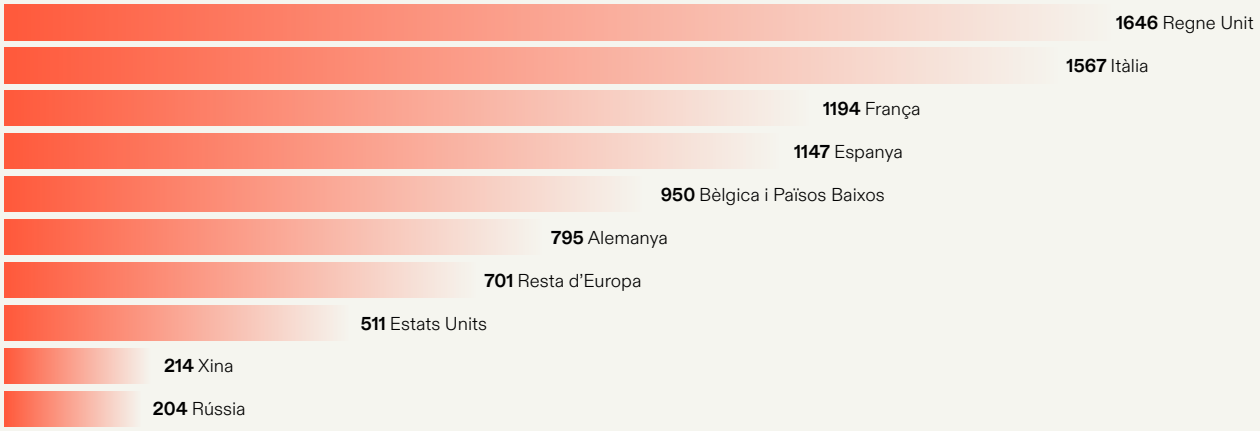

La comunicació. Potenciem els valors del museu possible

Durant el 2024 hem seguit apostant per potenciar els valors del museu possible.

Una estratègia que es materialitza també a través de la col·laboració amb els mitjans de comunicació locals i estatals, un desplegament creatiu per potenciar la singularitat de cada projecte i una inversió publicitària segmentada amb èmfasi en l'entorn digital.

La programació expositiva del 2024 destaca per la generosa presència d'artistes locals i hem volgut donar-los veu. Ho hem fet, en l'àmbit audiovisual, generant càpsules vinculades a la *Col·lecció MACBA, Preludi. Intenció poètica*, a la campanya de temporada i a les campanyes específiques d'exposicions.

L'entorn audiovisual, propi i en col·laboració (3Cat i Caixaforum+) ens ha facilitat fer visible el treball de les persones que formen l'equip del MACBA i dels artistes col·lectius, col·laboradors, entitats i altres agents que ajuden a construir el dia a dia del museu. Pel que fa a les xarxes socials, hem apostat per la col·laboració amb creadors de contingut especialitzats en línies temàtiques diverses (arquitectura, feminisme, urbanisme, etc.).

1.159
publicacions en xarxes socials:
2.590 Instagram / 1.159 X /
321 Facebook / 54 Linkedin /
54 YouTube shorts / 30 YouTube /
9 Streaming YouTube

El pla de comunicació comunitària

Hem desenvolupat un nou pla de comunicació comunitària. L'estratègia ha estat guiada per Quepo, una cooperativa de comunicació per a la transformació social, i hi ha intervingut un equip pluridisciplinari del museu. El Jardí Ambulant ha estat l'eix al voltant del qual hem desenvolupat l'estratègia: amb aquest referent, determinem que la comunicació comunitària ha de contribuir a fer, del MACBA, un espai més obert, flexible i articulat amb l'entorn.

SEGUIDORS A LES XARXES

160.440
seguidors a instagram [+5,21%]

102.567
seguidors a X [-1,23%]

100.536
seguidors a Facebook [-0,7%]

21.021 seguidors a Linkedin [+17,5%]

TOTAL: 384.564 SEGUIDORS

REFERÈNCIES A MITJANS

79%
internet [3.705 referències]

16%
Premsa [768 referències]

3% Ràdio [160 referències]

1% TV [52 referències]

TOTAL: 4.685 REFERÈNCIES

19
rodes de premsa

+29M
29.796.169 € en impacte econòmic de les notícies publicades

28.650
mitjana de receptors del butlletí quinzenal

Accessibilitat. La cultura en igualtat de condicions

Garantir l'accés universal al museu és una de les nostres prioritats. Per això, un any més lluitem contra les barreres físiques, comunicatives i econòmiques d'accés al MACBA. Apostem per una integració plena dels diversos col·lectius que ens faci, a tots plegats, partícips de la força transformadora de l'art.

Hem reforçat el nostre compromís amb l'accessibilitat construint rampes d'accés al Jardí Ambulant i generant continguts sonors accessibles, com també programes adreçats a col·lectius diversos i a persones en risc d'exclusió.

Taller *Cartes compartides, cartes recordades*, 2023-2024. *El museu s'apropa* (Apropa Cultura). Foto: Ricardo Pérez-Hita, 2024

Escolteu...

FONS ÀUDIO. La reflexió sobre l'obra Hard Persistence, de l'artista Hac Vinent. La pràctica artística d'Hac Vinent reflecteix una perspectiva crip-queer i/o anticapacitista, enfocada a les persones marginades d'un sistema que normalitza i valida el cos en benefici del capitalisme. A *Hard Persistance*, l'Hac investiga la seva relació sensorial fragmentada amb la música, el ball i l'oralitat des d'una perspectiva política com a persona sorda. Amb això vol obrir espais per a noves formes d'existència i identitat, tot buscant un llenguatge que qüestioni l'hegemonia de la verbalitat. Aquest pòdcast inclou una transcripció literal, amb didascàlies, iniciativa de l'artista: una reivindicació per fer accessible la conversa a la comunitat sorda.

Consulteu els programes...

- *Tenia Coses Adormides...* Aquest grup de treball proposa una trobada setmanal amb persones del Servei de Rehabilitació Comunitària de Ciutat Vella, alhora que genera espais de conversa, de curiositat, d'aprenentatge, de repte, afecte i interessos comprartits entre les persones que formen el grup de treball. Consulteu el programa
- *Afectes secundaris* – Programa Art Gran. Aquest programa proposa una visita-trobada setmanal de grups de persones grans al MACBA. L'activitat s'emmarca en el Programa Art Gran, impulsat per l'Agència de Salut Pública de Barcelona, un projecte pilot de recerca i intervenció sobre art, salut i persones grans en situació de solitud. Consulteu el programa
- Apropa Cultura. El MACBA forma part d'aquesta xarxa inclusiva que uneix teatres, auditoris, festivals i museus amb les entitats del sector social per fer accessible la cultura. Apropa Cultura ofereix un ampli ventall d'espectacles i activitats culturals a preus assequibles per a persones en risc d'exclusió social o amb discapacitat. Consulteu el programa

Una pròtesi és una extensió del cos. Com es pot subvertir la idea de pròtesi per fer-ne un dispositiu de crítica del concepte essencialista del cos, que s'entén com a tancat i complet?

– Hac Vinent

El MACBA i el planeta

Sostenibilitat ambiental i de recursos

El 2024 hem seguit millorant els processos i gestionant els recursos de manera eficient en la programació de les activitats i les exposicions, les publicacions i la gestió de les obres de la Col·lecció.

Les fites del 2024:

- Hem participat a l'Assemblea Climàtica de L'Internationale, un espai de diàleg i intercanvi sobre al canvi climàtic i la degradació ecològica a través de registres discursius, artístics, polítics i operatius.
- Hem posat en marxa l'hort comunitari del Jardí Ambulant, que té per objectiu sensibilitzar-nos en la cura de l'entorn i el medi.
- Hem reduït el consum d'envasos d'un sol ús substituint 3.000 gots de plàstic mensuals per gots de vidre a les plantes d'oficines.
- Hem reduit la nostra petjada de carboni a l'abast 3 i hem treballat per optimitzar la segregació de residus.
- Des del 2020 fem servir electricitat d'origen renovable (factor d'emissió 0). Això ens ha permès, el 2024, reduir 673,6 Tn de Co2e emeses a l'atmosfera.

Planeta MACBA i equip verd

El 2024 hem format l'equip verd del museu amb 16 treballadors voluntaris. Aquestes persones han participat per avançar cap a un museu més sostenible i respectuós amb el medi ambient.

A més, hem seguit implementant clàusules ambientals i criteris de valoració en els nostres contractes, i hem actualitzat la política de compra responsable del 2020.

Edifici Meier
Energia elèctrica 1.377.050 kWh
Aigua 2.954 m3
Gas 30.409 m3

Edifici CED
Energia elèctrica 590.821 kWh
Aigua 1.310 m3

Edifici Convent
Energia elèctrica 204.960 kWh

Seminaris organitzats per L'Internationale

- Seminari web sobre l'aspecte ambiental del desenvolupament sostenible i el significat de l'acció ambiental/actuar per la natura.
- Treballar amb els drets humans i enfocaments basats en els drets.
- Treballar amb el desenvolupament sostenible i els Objectius de Desenvolupament Sostenible.
- Exposicions, educació i participació en museus per a resultats ambientals: utilitzar objectius ambientals.
- Operacions i gestió de museus per a resultats ambientals: entendre el nostre impacte.
- Aliances dels museus per a resultats ambientals, comunicació de l'activitat en el desenvolupament sostenible.
- Introducció a l'ecologia digital.
- Materials i mètodes sostenibles en el transport d'art.
- Creació d'exposicions sostenibles.
- Ecologització de la conservació.

23%
de reducció d'envasos

Reducció de la petjada de carboni
Abast 1: 73,11 Tn CO2e
Abast 2: 0,00 Tn CO2e
Abast 3: 67,64 Tn CO2e

PREMIS

Distintiu de Garantia de Qualitat Ambiental de la Generalitat de Catalunya, Certificat Biosphere de Turisme Sostenible.

Els nostres consumibles

- Fem servir paper d'oficina ecològic (Ecolabel)
- El 40% dels productes de neteja són ecològics
- El 100% dels productes de cel·lulosa (neteja) són reciclats
- Fem servir bosses d'escombraries de plàstic reciclat
- Hem retirat els gots de plàstic (3.000 mensuals)

Ens hem proposat

- Ampliar el càlcul de la petjada de carboni per conèixer millor els nostres impactes i poder establir mesures de reducció coherents.
- Consolidar un model de gestió de residus adequat a l'activitat del museu per garantir un model circular.
- Establir protocols i eines de treball que permetin incloure i mesurar els criteris sostenibles en el disseny i la producció d'exposicions.
- Realitzar un estudi per a la instal·lació de plaques fotovoltaiques.
- Seguir comptant amb el nostre refugi climàtic, inaugurat el 2023.
- Fer actuacions de sensibilització mediambiental.
- Participar en xarxes de treball, com l'Assamblea Climàtica de L'Internationale i Barcelona+Sostenible.

Col·laboracions

A

AC/E. Acción Cultural Española
Àlex Guillamón
ARKEN. Museum of Modern Art
ARTIUM. Centro-Museo Vasco de Arte Contemporáneo
Abduo Diaw
Agència de Salut Pública de Barcelona
Alba Guerrero
Amics del Jardí Botànic (AAJBB)
Amics dels Museus de Catalunya (AMC)
Andrea Herrera & Marcos Oteiza
Andreu Font-Ribera
Anna STOrtiz
Antonio Centeno
Apropa Cultura
Arash Fayez
Archivo OVNI
Ariadna Trillas
ArtsLibris ARCOMadrid
ArtsLibris Barcelona
ArtsLibris Lisboa
ASIA + Juaki Pesudo
Associació de Companyies de Teatre Professionals de Catalunya (CIATRE)
Associació de Mestres Rosa Sensat
Associació Som Dones
Ateneu Barcelonès
Audemars Piguet Contemporary
Aula Ambiental Ciutat Vella
Autoridad Portuaria de Santander
Ayuntamiento de Guillena

B

Bani Brusadin
Bayan Abu Nahle
Barcelona + Sostenible
Barcelona Activa
Barbican Art Gallery. Barbican Centre
Bergen Center for Elektronisk Kunst (Bek)
Biblioteca El Carmel-Juan Marsé
Biblioteques de la Diputació de Barcelona
Bleda y Rosa
Borealis Festival

C

CA2M
CANTDEFINE.ME
CAP Raval Nord
Carlos Cobo García
Carmen Secanella
Casal de Documentació Ca la Dona
Casal dels Infants del Raval
Casal Solleric
3Cat
Centro Andaluz de Arte Contemporáneo (CAAC)
Centro Atlántico de Arte Moderno (CAAM)
Centre Cívic Drassanes
Centro de Arte Contemporáneo de Málaga (CAC Málaga)
Centre d'Art La Panera
Centre d'Arts Santa Mònica
Centro de Arte Dos de Mayo (CA2M)
Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (CCCB)
Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya
Centre del Carme
Centre Internacional das Artes José de Guimarães (CIAJG)
Centre Pompidou. Bibliothèque Kandinsky
Centre de Documentació i Estudis Avançats d'Art Contemporani (CENDEAC)
Central de Préstec i Serveis Especials (CePSE)
Centro Galego de Arte Contemporánea (CGAC)
Centro Cultural de España en Buenos Aires (CCEBA)
Cercle Artístic de Sant Lluc
CIATRE
Clara Murgui & Oriol Pujolàs
Claudia Dyboski
Club de Lectura Carmelinés
Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (COAC)
Col·legi Oficial de Disseny Gràfic de Catalunya (CODGC)
Col·lectiu Mobile Radio
Col·lectiu Open-weather
Collegium
Comissió d'Acollida i Difusió d'XR BCN
Comunitat Palestina a Catalunya
Consell d'Educació Municipal de Barcelona
Consell de la Formació Professional de Barcelona
Consorci d'Educació de Barcelona
Consorci de Serveis Universitaris de Catalunya (CSUC)
Cooperativa Eixarcolant
Cooperativa L'Ortiga
CRAI Procés Tècnic (Universitat de Barcelona)
Criticaldías

D

Dacosta N'fally
Dani Parera & Neus Crous-Costa
Dani Turon
Darko Morandini
Dart Festival 2024
David Bustos
Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya
Diego Blas
Direcció General del Patrimoni Cultural
documenta archiv

E

e.c.s
Edunautes
Eduard Massó
El Bandung del Norte
El Born Centre de Cultura i Memòria
El Graner
El Mercat de les Flors
El Palomar
End Fossil
Erich Weiss
Escola d'Art de Manresa
Escola Josep Maria de Sagarra
Escola Massana, centre d'art i disseny
Escola Superior de Disseny (ESDi)
Escoles Camino4
Espai Ambiental Cooperativa (EAC)
Espai d'Art Contemporani de Castelló (EACC)
Esther Fernandes
Estrella Damm
Eva Vilaseca

F

Facultat de Veterinària de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB)
Feria del Libro de Madrid
Feria Internacional de Arte Contemporáneo de España (ARCO)
Fer Boyd
Fernando Ramírez Abella & Gianmarco Alegria
Festival DART
Festival de Cultura Raval(s)
Festival Escena Poblenou
Festival Grec
Festival Internacional de Curtmetratges del Raval
Festival Sâlmon
Festival Sismògraf
FemBloc
Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya (FGC)
Filmoteca de Catalunya
Fira Mediterrània
FiraTàrrega
Fito Conesa
Fondazione Prada
Fondazione Sandretto Re Rebaudengo
Foment de Ciutat (Pla de Barris)
Foment de Ciutat SA

Fotomuseum Antwerpen (FOMU)
Fundació «la Caixa»
Fundació Carasso
Fundació Catalunya-La Pedrera
Fundació Centre d'Art Guíxols
Fundació Gala-Salvador Dalí
Fundació Gaberias
Fundació Joan Brossa
Fundació Joan Miró
Fundació Mútua Madrileña (FMM)
Fundació Occident
Fundació Pilar i Joan Miró a Mallorca
Fundació Repsol
Fundació Sorigué
Fundació Tot Raval
Fundació Transport Metropolità de Barcelona (TMB)
Fundació Vila Casas
Fundación ARCO
Fundación del Museo Guggenheim Bilbao
Fundación Lugar a Dudas
Futuro Vegetal

G

Gerència de Servei de Biblioteques
Gilbert Fastenaekens/Brigitte Van Minnenbruggen
Gisela Torrents
Gran Teatre del Liceu
Graziella Baravalle
Gregori Civera
Guariota

H

Hala Marshood
Hangar Centre de producció i recerca artística
Hartwig Art Foundation
Huw Lemmey

I

ICOM España
Igna
Institut Català de les Empreses Culturals (ICEC)
Institut de Cultura de Barcelona (ICUB)
Institut Für Kulturaustausch
Institut Municipal de Serveis Socials de l'Ajuntament de Barcelona
Institut Narcís Monturiol
Institut Ramon Llull (IRL)
Institut Valencià d'Art Modern (IVAM)
Instituto del Tiempo Suspendido (ITS)
International Committee for Museums and Collections of Modern Art (CIMAM)
International Council Of Museums (ICOM)
Irene Mattarolo
Isabel Arance Santalucía
Isabel Valli & Francesca Albanese
Itziar González
iki yos piña narváez funes

J

Jardí Botànic de Barcelona
Jari Malta
Javier de la Casa & Justyna Swidrak
Jeff Wall
Joan Anton Maragall & Garikoitz Cuevas
Jonah Kawri Ramírez Sturzenegger
Jordi Colomer
Jordi Mir Garcia
Jorge Yeregui
José Luis Guerin
José María Lillo
Juaki Pesudo + ASIA

K

Koldo Mitxelena Kulturunea
Kunsthalle Basel
Kunsthaus Zurich

L

LABoral Centro de Arte y Creación Industrial. Mediateca
La Casa Encendida
La Colonie Nomade
La Cultura Declara la Emergencia
La Infinita
La Madraza - Universidad de Granada
La Traginera
La Vanguardia
Laia Abril
Las Huecas
Laura Lima
Leancy Fernández
Lisa Paul
Llorenç Witty
Lluís Galbany
Loop Art Fair
Lucía Egaña Rojas
Lucía Muñoz Sueiro
Lumbung Press
Lydia Ourahmane

M

Mabel Palacín
MACBA Store Laie
MACBALIFE
Madeleina Stack
Mancebía Postigo
Manolo Laguillo
MANS O
Mapa Teatro
Mariana Giustina
María Riot
Mark Cunningham
Martha Rosler
Marta Bassols
Marta Echaves
Marta Moreno Muñoz & Sara Manserra
Manifesta 15
Manifesta Biennal
Metzineres
Ministerio de la Presidencia, Relaciones con Las Cortes y Memoria Democrática
MORERA.Museu d'Art Modern i Contemporani de Lleida
Mujer Diáspora
Musee d'Art Moderne Grand-Duc Jean
Musée Départemental de la résistance et de la déportation
Musée d'Art Contemporain Bordeaux (CAPC)
Musée d'art et d'histoire
Museo Casa Natal Picasso
Museo Chillida Leku
Museo de Arte Contemporáneo de Alicante (MACA)
Museo de Arte Contemporánea de Vigo (MARCO)
Museo de Arte Contemporáneo Latinoamericano (MACLA)
Museo de Arte Contemporáneo de Castilla y León (MUSAC)
Museo de la Solidaridad Salvador Allende de Chile (MSSA)
Museo d'Arte Moderna di Bologna (MAMbo)
Museo d'Arte Moderna e Contemporanea (MUSEION)
Museo d'Arte Contemporanea Donnaregina (Madre)
Museo Extremeño e Iberoamericano de Arte Contemporáneo (MEIAC)
Museo Jumex
Museo Mies Van der Rohe
Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía (MNCARS)
Museo Nacional de Bellas Artes de Buenos Aires
Museo San Telmo
Museo Universitario Arte Contemporáneo (MUAC)
Museu Antoni Tàpies
Museu d'Art de Girona
Museu d'Art Modern de Tarragona (MAMT)
Museu de l'Art de Pell de Vic
Museu de la Garrotxa
Museu Frederic Marès
Museu d'Història de Barcelona (MUHBA)
Museu Marítim de Barcelona (MMB)
Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC)
Museu Picasso
Museum Moderner Kunst Stiftung Ludwig Wien (MUMOK)
Muzeum Sztuki Wspólczesnej w Krakowie (MOCAK)

N

National Gallery Alexandros Soutsos Museum
National Gallery of Victoria (NGV)
Neue Galerie Graz - Universalmuseum Joanneum SSZ Andrittz
New Art Foundation (NAF)
Nicolas Regis Beliot (Mookie) & Nadia Otshudi
Nina Emocional & Teo Ruffini
Noela Covelo Velasco

O

Oficina de Difusió Artística (ODA)
Olga Pradas & Tom Johnson
opoku.loves.u (31)
Open Cultural Center
Óscar Soriano

P

Palestine Cinema Days
Pangsen 胖森在欧洲

pantea
Parco d'Arte Vivente
Patio Herreriano. Museo de Arte Contemporáneo Español
Pedro G. Romero
Pedro Torres
Penique Productions
Periferias Cimarronas
Perla Zúñiga
Pilar Monsell
Plataforme 10
Playlist Curada
Professionals de la Gestió Cultural (APGCC)
Programa Cultura Política (PCP)

R

R∞
Radio Alhara i Lumbung Press
Raquel Friera/Creadoness Textil
Raya Ziadeh
Ràdio Alhara
Ramón Ayala
Re-Imagine Europe
Rebel·lió o Extinció - XR Barcelona
Ricardo Cárdenas & estudiants del Programa Espais C de l'Escola Ramon Llull
Robert Fox
Rupert i Sonic Acts

S

Sâlmon
Sala Rekalde
Samira Badran
Sara Brown
Sara Rahman
sarapostcard
Schirn Kunsthalle
Screen Projects S.L.
Sebastián Valenzuela-Valdivia
Sejal Parekh
Servei de Publicacions de l'Ajuntament de Barcelona
Setmanes d'Arquitectura
Sindillar / Sindihogar
Sindicato Otras
Sin Sync
Sofía Montenegro
Sophia Al Maria
Søren Evinson & Infinite Cooking Pot students
Som Dones
Sunny Graves
SWAB Barcelona Art Fair

T

Tate Britain
TBA21
Teatre Lliure
Tel-Aviv Museum of Art
Tenerife Espacio de las Artes (TEA)
Teresa Solar Abboud
The National Art Center, Tokyo
The Museum of Modern Art (MoMA)
Time Out
Toni Junyent
Turisme de Barcelona

U

Universidad Complutense de Madrid. Facultad de Bellas Artes
Universidad de Salamanca. Servicio de Bibliotecas
Universitat Autònoma de Barcelona. Biblioteca d'Humanitats
Universitat de Goldsmiths

V

Van Abbemuseum
Vera Martín Zelich
Victor Ruiz Colomer
Ville de Genève
Vinseum. Museu de les Cultures del Vi de Catalunya
Virginia Expósito

W

Wilhelm-Hack-Museum

X

Xavier Moron
Xarxa de Biblioteques Municipals (XBM)
Xarxa de Museus d'Art de Catalunya (XMAC)

Y

Yehia Kandeel & Ahmad Hammoud
Yinka Esi Graves

Z

Zentrum für Kunst und Medientechnologie Karlsruhe (ZKM)
Zumzeig Cinecooperativa

Vista de l'exposició *Col·lecció MACBA. Preludi. Intenció poètica.* Foto: Roberto Ruiz, 2024

3. Els espais

Un punt de trobada

Espais d'art

Preservant sempre el valor arquitectònic de l'edifici Meier, n'entreguem els espais a les idees dels comissaris i artistes. Al cor d'aquest esperit de transformació hi ha, a més, la nostra voluntat de generar una interacció entre el públic i el que passa a les sales. Un any més, hem seguit dissenyant espais d'art més públics i més permeables al carrer, per tal d'apropar els continguts del MACBA a les persones i construir espais més vius.

Façana Foto Festa Futur Fideus

Jordi Colomer ha estès les sales del museu a l'espai públic, tot difuminant els límits entre el MACBA i la ciutat. Les obres s'activaven en funció de la circulació dels visitants, que generaven experiències diverses segons el punt de vista de l'espectador. L'obra performàtica *El balcó* ha fet dialogar dos gegants, un dels quals es trobava al balcó de la façana principal del MACBA i l'altre a peu de carrer a la plaça dels Àngels.

Vista de l'activació de la peça *El balcó* en el marc de l'exposició *Jordi Colomer. Façana Foto Festa Futur Fideus*. Foto: Miquel Coll, 2024.

Ensemble lunar per a mars a l'alça

La instal·lació immersiva *Ensemble lunar per a mars a l'alça* de Petrit Halilaj & Álvaro Urbano ha transformat l'atri del museu en un ecosistema en constant evolució, a través de més de quaranta escultures de criatures híbrides aquàtiques, terrestres i aèries instal·lades a l'atri i visibles des de l'exterior.

Vista de l'exposició *Petrit Halilaj & Álvaro Urbano. Ensemble lunar per a mars a l'alça*. Foto: Dani Pujalte, 2024.

Cançó per a molts moviments. Escenaris de creació col·lectiva

Ha estat un experiment efímer: la planta baixa del museu s'ha convertit en una àgora pública, un espai compartit de trobades i converses que convidava el públic a viatjar per diferents illes temàtiques. Una invitació a concebre l'espai expositiu com un espai per habitar.

Vista de l'exposició *Cançó per a molts moviments. Escenaris de creació col·lectiva*. Foto: Miquel Coll, 2024.

[contra]panorama. Pròleg

Ha estat la segona edició del projecte de la triennal *Panorama*, que busca aprofundir la col·laboració i el diàleg amb artistes i agents culturals locals, tot explorant críticament el paper del museu en la interpretació i l'organització de l'art contemporani. L'exposició, dispersa pel MACBA, ha trencat la fluïdesa de la relació habitual entre les obres d'art i el públic desafiant les convencions museístiques.

Vista de l'exposició *[contra]panorama. Pròleg.* Foto: Miquel Coll, 2024.

108 dies

La instal·lació participativa *108 dies*, de Lydia Ourahmane ha transformat la torre del MACBA en un espai viu i mutant que convidava artistes i col·lectius del teixit social barceloní a intervenir-hi amb accions, xerrades o performances. Deixant l'espai buit i donant total llibertat als participants per expressar-se, l'obra promovia un diàleg crític amb l'espai i el marc institucional del museu.

Vista de la inauguració de l'exposició *Lydia Ourahmane. 108 dies*. Foto: Miquel Coll, 2023.

Entrevista a Lydia Ourahmane, artista

Què et va dur a concebre el projecte?

LO Hi van intervenir molts factors. Acabava d'instal·lar-me a Barcelona i era molt conscient del context on es trobava el museu. Alhora, em preguntava per què havia triat aquesta ciutat per establir-hi una nova llar. M'encuriosia allò que m'envoltava: la gent amb qui connectava, els espais, l'ambient... També era conscient del valor històric del MACBA: abans hi havia hagut un orfenat i sé que en el seu moment es va decidir construir-hi el museu en lloc d'un centre mèdic. Tot això formava part del rerefons conceptual del projecte.

La primera vegada que vaig entrar a l'espai de la Capella, vaig sentir el buit, i això em va despertar una gran curiositat. Aleshores, vaig començar a fer recerca. I un dia, parlant amb la meva mare per telèfon, ella va fer broma i em va dir: «Com va el buit, Lydia? Ja l'has omplert?». Va ser en aquell moment que vaig tenir una revelació: la naturalesa del buit és ser omplert.

Vaig entendre que la manera de relacionar-me amb aquell espai era convidant-hi gent, obrint-lo perquè fos ocupat. Volia que es convertís en un reflex del context local. Per això, l'objectiu era enderrocar, simbòlicament, els murs de la institució i permetre que fossin els mateixos participants —artistes, activistes, col·lectius, músics...— qui definissin què necessitaven que fos aquell espai.

A partir de *108 dies*, ha mutat o evolucionat la teva relació amb Barcelona?

LO El projecte m'ha permès conèixer molta gent i ampliar molt la meva xarxa. Però, sobretot, m'ha ensenyat molt sobre allò que passa a la ciutat: projectes col·lectius, iniciatives comunitàries, formes de suport mutu. Em va sorprendre especialment adonar-me de fins a quin punt la gent d'aquí es preocupa pels altres. I això em va fer sentir que volia quedar-me a Barcelona.

Lydia Ourahmane. Foto: Miquel Coll, 2024.

Espais ciutadans

No deixem de preguntar-nos com podem fer-nos cada vegada més públics i amatents a les necessitats de la ciutadania i com podem contribuir a enfortir el teixit social de la nostra ciutat i del nostre barri. Amb aquesta inquietud constant –que regeix la nostra missió– hem seguit regant i fent arrelar dos projectes que naixien el 2023: l'Espai de Lectura i Familiar i el Jardí Ambulant.

Inclòs a la xarxa de refugis climàtics, l'Espai de Lectura i Familiar segueix oferint un espai a la planta baixa del Centre d'Estudis i Documentació on petits i grans poden compartir estones de descans, escriptura, dibuix, diàleg i joc.

El Jardí Ambulant, al seu torn, es consolida com un espai d'interlocució, escolta i corresponsabilitat del MACBA amb la ciutadania i amb diversos agents del barri del Raval.

Nous espais patrimonials oberts al públic

MACBA des del cel

El mes de juliol hem posat en marxa la visita comentada MACBA des del cel, una proposta que convida a descobrir els espais gòtics del museu —la Capella i el Convent dels Àngels— i a pujar, per primera vegada, a la Torre Mirador, amb vistes panoràmiques de 360 graus sobre Barcelona. Vet aquí una experiència que entrellaça història, art i territori. El recorregut permet redescobrir el passat del barri del Raval i del mateix museu, que des de la incorporació de la Capella el 2006 i del Convent dels Àngels poc després, ha anat ampliant el seu circuit museístic amb espais singulars que acullen projectes artístics, l'Arxiu, la Biblioteca i el Centre d'Estudis i Documentació.

L'hort comunitari

A partir del 2024 —i en el marc del Jardí Ambulant—, l'espai verd de l'hort comunitari ens convida a trobar-nos, a aprendre i a vincular-nos amb la terra. En aquest espai convivencial hi ha lloc per a tothom i hi compartim activitats i coneixements sobre cultius urbans i llavors autòctones.

Participar a l'hort és contribuir a tenir un espai verd al barri, i sentir que des de la col·lectivitat podem canviar les coses.

Infermera, CAP Raval Nord

Vista de la Torre Mirador del MACBA.
Foto: Miquel Coll, 2024.

Espais digitals, al servei de les persones

El desenvolupament de les eines digitals és fonamental per dur a terme la nostra missió pública i de servei a les persones, millorar l'experiència de la visita i ampliar els continguts del museu. Així, ens digitalitzem per...

- Fer més accessibles els continguts a tot tipus de públics, incloent-hi les persones amb mobilitat reduïda o que no poden visitar-nos físicament.
- Enriquir l'experiència del visitant durant o després de la visita, tot generant nous continguts i recursos i facilitant-ne l'accés a distància.
- Conquerir nous segments de públic a través de la innovació en formes de creació i exhibició de continguts.
- Preservar de manera duradora i segura les obres i l'arxiu de la Col·lecció MACBA.
- Millorar la comunicació, mitjançant la minimització de l'ús dels recursos físics.
- Fomentar la flexibilitat i el treball eficient en el nostre equip.

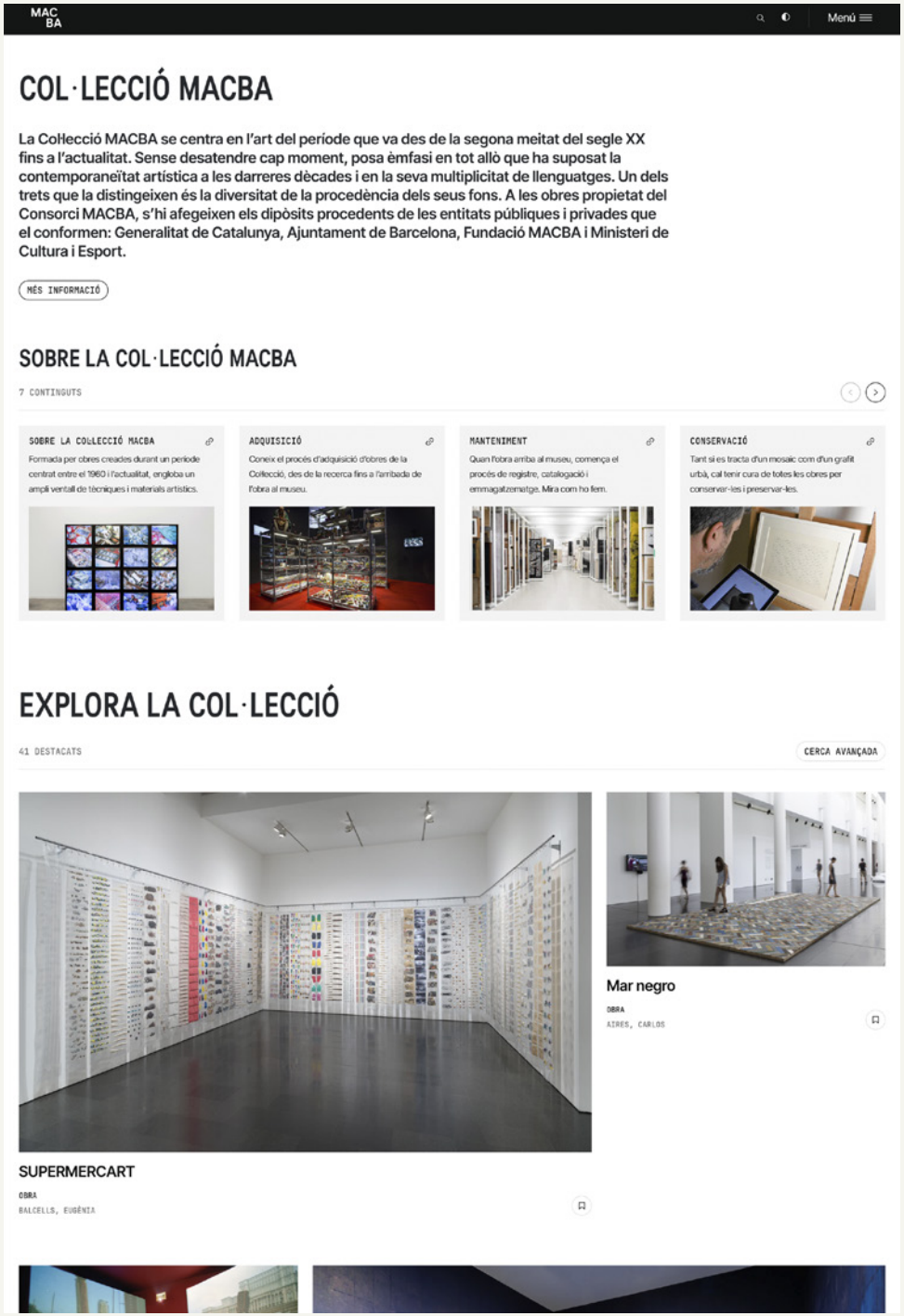

Captura del nou web del MACBA, amb una navegació millorada i un disseny més accessible i orientat a les comunitats.

Els projectes destacats del 2024

Projectes digitals

Enguany, el llançament del nou web ha estat el capdavanter dels nostres projectes digitals. La nova plataforma allotja tant la web principal del museu com el *site* de Ràdio Web MACBA. Hem renovat l'arquitectura de seccions per tal de donar protagonisme a l'apartat *Comunitat*, que visibilitza i posa en valor el museu com un espai permeable i integrador amb les comunitats amb les quals es relaciona i de les quals forma part, incloent-hi el barri, la comunitat artística, els participants o el mateix equip del museu, entre d'altres. Amb més càrrega experiencial, el nou web permet integrar vídeos a les diferents pàgines, tot oferint una experiència més immersiva de les exposicions i altres propostes del museu. Amb aquest objectiu, ja hem publicat diversos vídeos:

- *Col·lecció MACBA. Preludi. Intenció poètica*
- *Mari Chordà... i moltes altres coses*
- *Petrit Halilaj & Álvaro Urbano. Ensemble lunar per a mars a l'alça*
- *Teresa Solar Abboud. Somni màquina d'ocell*

En destaquem...
- L'assoliment de les 256 entregues del projecte *Col·leccionables*.
- Una nova entrega del *Fons de documentació audiovisual.*
- Una nova entrega de la sèrie *En altres paraules*.
- Cinc nous vídeos d'experiència de les exposicions.
- 37 audiodescripcions d'obres i àmbits de 7 projectes expositius del museu.
- 4 nous recorreguts que ofereixen itineraris temàtics a través de diferents continguts del web.

La nova guia digital

Dissenyada per facilitar el creixement i l'activació de nous projectes digitals sota una mateixa base tècnica, aquesta nova plataforma web també servirà com a fonament per a una *progressive web app* i una nova revista digital, totes dues previstes per al 2025. Plantegem la nova PWA com una eina de mediació essencial per enriquir i inspirar l'experiència de la visita al museu. Pel que fa a la revista, la concebem com una plataforma de publicació multiformat que no només recollirà l'actualitat del museu, sinó que també donarà veu a la seva comunitat i esdevindrà un espai per a la difusió de nous projectes.

6.783
descàrregues app

+2M
2.904.087 pàgines vistes a web

+1M
1.518.537 visites al web

+800K
857.426 usuaris web [+4,15%]

Tenim nou web!
A més, el 2024 hem inaugurat la nova plataforma del MACBA, amb un disseny immersiu, funcionalitats noves i més pes en contingut audiovisual. El nou web, que integra l'eina de gestió de la Col·lecció MACBA, ofereix més de 110.000 pàgines (5.618 dedicades a obres, 1.142 a artistes i 49.632 a documents d'arxiu). El web es consolida com a font de documentació de l'art contemporani i esdevé un gran espai per apropar l'art a la comunitat, amb múltiples formes d'accés.

4. Organització

Com ho fem?

Les persones

Les persones que formen l'equip del MACBA són els fonaments del nostre museu. Plegats, hem continuat construint un any més la institució en què creiem, gràcies al talent, la intel·ligència col·lectiva i la convicció en la difusió dels valors que formen l'ànima del museu possible. Per dur a terme la nostra tasca, el benestar de l'equip del museu és fonamental. En aquest sentit, i durant el 2024:

- S'ha completat la segona fase del procés de l'estabilització del personal. Amb això, el 31 de desembre, el 98% dels llocs de treball del MACBA van quedar estabilitzats.
- El 15 de maig es va publicar el nou conveni col·lectiu del MACBA per al període 2023-2026. Estableix condicions que s'ajusten a la nova realitat del museu i que es posaran en marxa de manera gradual durant aquest període.

97
persones en plantilla

69%
dones

31%
homes

47,4
mitjana d'edat

12,9
mitjana d'anys d'antiguitat

7
persones procedents de Barcelona Activa

Vista de sales durant el Dia i la Nit dels Museus, 2024. Foto: Miquel Coll.

2.553
hores de formació

274
assistents a les formacions

Gestió i sostenibilitat econòmica: equilibri pressupostari

El 2024 s'ha assolit un equilibri pressupostari, atès que ha estat possible tancar les aportacions per valor d' 1.020.637 € que cobreixen quasi la totalitat de l'import d'1.147.747 € pendent de concretar en el moment de l'aprovació del pressupost inicial per al 2024. Els ingressos propis liquidats han estat un 16,89% per sota dels pressupostats, una reducció que es dona en totes les partides principals d'ingressos propis.

La despesa i inversió s'ha incrementat en 727.433 €, concretament l'associada a projectes extraordinaris finançats amb aportacions finalistes. En destaquen la producció del projecte fotogràfic del *Pla de barris*, el projecte d'ampliació i reforma del MACBA i el pla de transformació digital per apropar l'art contemporani a la ciutadania.

Ingressos 2024

+14M

Ingressos propis

+1,5M

Patrocinis

Per seguir fent del museu un espai radicalment públic i inclusiu, el suport d'empreses i particulars és fonamental. El 2024 hem rebut el suport de:

Fundació Daniel i Nina Carasso
Estrella Damm
Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya
Fundació «la Caixa»
Fundació Occident
Fundació TMB
Fundación Repsol
La Vanguardia
Mutua Madrileña
Tram

LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST 2024	
Ingressos propis	1.575.894 €
Aportacions de les administracions públiques	12.451.761 €
Ingressos	14.027.610 €
Despeses ordinàries	13.227.935 €
Inversions	524.567 €
Despeses i inversions	13.752.502 €
Resultat pressupostari	275.108 €
Aplicació de romanent d'anys anteriors	2.012.875 €
Aportacions finalistes	2.284.579 €
Resultat pressupostari final	3.403 €

APORTACIONS D'ADMINISTRACIONS 2024	
Ajuntament de Barcelona	6.007.500 €
Generalitat de Catalunya	3.229.550 €
Despeses ordinàries	3.214.710 €
Total aportacions administracions públiques	12.451.761 €

Compra pública i responsable

Les compres públiques tenen un paper clau en la transformació social i ambiental. Amb aquesta idea, ens alineem amb les mesures impulsades des de l'àmbit institucional, tot fomentant una contractació pública compromesa amb l'equitat, que promou i garanteix els drets socials i laborals dels treballadors.

Totes les licitacions del MACBA inclouen mesures per garantir una contractació responsable. Aquestes són les iniciatives i mesures socials i ambientals que hem aplicat el 2024:

Mesures socials

- Pressupost màxim de licitació desglossat amb indicació de costos.
- Oferta anormalment baixa per incompliment d'obligacions socials.
- Pagament directe a les empreses subcontractades.
- Garantia de pagament puntual a les empreses subcontractades.
- Pla o mesures d'igualtat.
- Mesures contra l'assetjament sexual i per raó de sexe.
- Manteniment de les condicions laborals durant tota la vigència del contracte.
- Percentatge mínim de treballadors amb discapacitat a la plantilla de l'empresa contractada.
- Comunicació inclusiva.

Mesures mediambientals

- Oferta anormalment baixa per incompliment d'obligacions ambientals.
- Criteris de sostenibilitat en les exposicions.
- Foment del reciclatge de productes.
- Ús prioritari de mitjans electrònics i del paper reciclat.
- Millora de l'eficiència energètica per reduir el consum energètic de baixa tensió.

Import total adjudicat
6.776.842,21 €
en 2.103 contractes
[-33% respecte del 2023]

Procediments oberts, negociats i derivats d'acord marc
1.684.460,83 € en 18 contractes
[-44% respecte del 2023]

Pròrrogues i modificacions
1.340.878,64 €
en 10 contractes
[-40% respecte del 2023]

Contractes menors
3.486.544,38 €
en 1.964 contractes
[-8% respecte del 2023]

Serveis docents
264.958,36 €
en 111 contractes
[+1% respecte del 2023]

Despesa-inversió en centres ocupacionals
47.555,15 €
en 16 contractes

746
nombre d'adjudicataris diferents

531
[71% del total] proveïdors amb seu a Catalunya

117
[16% del total] proveïdors amb seu a la resta de l'Estat espanyol

98
[13% del total] proveïdors amb seu fora de l'Estat espanyol

5. Les persones

Els nostres equips

Equip MACBA

DIRECCIÓ
Elvira Dyangani Ose

GERÈNCIA
Eduard Vicente

GABINET DE DIRECCIÓ
Cèlia del Diego

Secretaria
Arantxa Badosa

Relacions Institucionals
Cèlia del Diego

Sostenibilitat
Andrea Miguel

Premsa
Victòria Cortés
Mireia Collado

Desenvolupament
Georgina Filomeno
Andrea Muriano

ÀREA D'ARQUITECTURA I SERVEIS GENERALS
Antoni Riba
Christian Leibenger
Eva Font
Núria Oliver

Seguretat i Serveis Generals
Alberto Santos
Ariadna Pons
Elena Llempén

ÀREA DE COMUNICACIÓ I PÚBLICS
Carla Ventosa

Comunicació i Màrqueting
Maria Fernández
Clàudia Murall
Teresa Tejada
Marta Velázquez

Mitjans Digitals
Lorena Martín
Inma Palomar

Públics
Carme Espinosa

ÀREA DE CONSERVACIÓ I RECERCA
María Berríos

Col·lecció
Claudia Segura
Anna García
Myriam Rubio
Núria Montclús

Exposicions
Hiuwai Chu
Aída Roger
Berta Cervantes
Cristina Bonet
Guim Camps
Meritxell Colina
Teresa Grandas
Zaida Trallero
Blanca del Río

Centre d'Estudis i Documentació
Marta Vega
M.ª Carmen Bueno
Èric Jiménez

Arxiu
Valeria Brugnoli
Estel Fabregat
Núria Gallissà
Paloma Gueilburt
Llorenç Mas
Elisabet Rodríguez

Biblioteca
Jordi Clusa
Andrea Ferraris
Samuel López
Sònia Monegal

Publicacions
Clàudia Faus
Gemma Planell
Marta Sesé
M.ª Carmen Bueno

Programes Públics
Sabel Gavaldon
Alicia Escobio
Marta Millet
Cristina Mercadé

Educació
Yolanda Jolis
Isaac Sanjuan
Ricardo Pérez-Hita
David Malgà

Programa d'Estudis Independents
Myriam Rubio
Cristina Mercadé

Ràdio Web MACBA
Anna Ramos

ÀREA DE GESTIÓ
Imma López

Gestió Econòmica
Montse Senra
Beatriz Calvo
Meritxell Raventós

Control de Gestió
Aitor Matías

Persones i Organització
Mireia Calmell
Jordi Rodríguez
Marta Bertran
Angie Vega
Marta de Diego

Compres i Transparència
Alba Canal
Patrici Scarpino

Organització i Sistemes
Toni Lucea
Albert Fontdevila

ÀREA DE PRODUCCIÓ
Anna Borrell
Lourdes Rubio

Audiovisuals
Miquel Fernández
Alberto Gómez
Joan Sureda
Miquel Giner
Riccardo Valentini
Víctor Gonzalo

Registre
Denis Iriarte
Eva López
Guim Català
Julieta Luna
Marisa Latorre
Sara Vilalta

Conservació-Restauració
Silvia Noguer
Alejandro José Castro
Alba Clavell
Isabel Ayala
Jordi Arnó
Lluís Roqué
Xavier Rossell

Comissió Assessora
Jessica Morgan.
Directora de Dia Art Foundation, Nova York.
Naomi Beckwith.
Directora adjunta del Guggenheim Museum, Nova York.
Pablo Lafuente. Director artístic del Museu de Arte Moderna do Rio de Janeiro, Rio de Janeiro.
Shumon Basar. Escriptor i director narratiu de Zien, Londres.
Martí Manen. Director d'Index – The Swedish Contemporary Art Foundation, Estocolm.
Chris Dercon. Director de la Fondation Cartier, París.

Consell Social
El Consell Social aspira a ser un òrgan d'interlocució del MACBA amb la societat, transversal a tota l'activitat del museu. Permet obrir diàlegs amb la societat i els grups d'interès que participen de la nostra activitat per tal de reflectir i debatre les principals inquietuds, propostes, reptes i desitjos amb els quals el museu pot treballar. Les cinc taules de treball que l'articulen tracten de temàtiques diverses i compten amb la representació de diferents àrees del museu. Aquestes taules són:

- Compra pública i responsable
- Economia social i solidària i de proximitat
- Comunitats i accessibilitat
- Planeta MACBA
- Continguts artístics

Consell general

PRESIDENT
Excm. Sr. Jaume Collboni
Alcalde de l'Ajuntament de Barcelona

VICEPRESIDENTA 1a
Hble. Sra. Sònia Hernàndez *Consellera de Cultura de la Generalitat de Catalunya*

VICEPRESIDENT 2n
Sr. Jordi Martí
Secretari d'estat de Cultura del Ministeri de Cultura

VICEPRESIDENTA 3a
Sra. Ainhoa Grandes
Presidenta de la Fundació MACBA

AJUNTAMENT DE BARCELONA
Il·lm. Sr. Xavier Marcé
Regidor de Cultura i Indústries Creatives de l'Ajuntament de Barcelona

Il·lma. Sra. Maria Eugènia Gay
Segona Tinenta d'Alcaldia de l'Ajuntament de Barcelona

Il·lm. Sr. Albert Batlle
Tercer Tinent d'Alcaldia de l'Ajuntament de Barcelona

Sra. Elisenda Rius
Gerenta de l'Àrea de Cultura, Educació, Esports i Cicles de Vida de l'Ajuntament de Barcelona

Sr. Oriol Martí
Gerent de l'Institut de Cultura de Barcelona de l'Ajuntament de Barcelona

Sra. Eva Sòria
Directora d'Innovació, Coneixement i'Arts Visuals de l'Institut de Cultura de Barcelona

Sr. Fèlix Riera
Gestor cultural

Sra. Pilar Conesa
CEO Anteverti

Sr. Francesc Torres
Artista

GENERALITAT DE CATALUNYA
Sr. Josep M. Carreté
Secretari general de Cultura de la Generalitat de Catalunya

Sra. Josep Borràs
Director general de Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya

Sr. Xavier Fina
Director general de Promoció Cultural i Biblioteques de la Generalitat de Catalunya

Sra. Sílvia Dauder
Directora ProjecteSD

Sra. Ana Vallés
Presidenta del Grup Sorigué i la Fundació Sorigué

FUNDACIÓ MACBA
Sra. Cristina López
Directora de la Fundació MACBA

Sra. Victoria Quintana
Fundació MACBA

Sra. Elena Calderón
Fundació MACBA

Sra. Marta Uriach
Fundació MACBA

Sr. Alfonso Líbano
Fundació MACBA

MINISTERIO DE CULTURA
Sra. Ángeles Albert de León
Directora general de Patrimoni Cultural i Belles Arts del Ministeri de Cultura

INTERVENTORS
Sr. Antonio Muñoz
Interventor general de l'Ajuntament de Barcelona

Sr. Jesús Carrero
Interventor adjunt de l'Ajuntament de Barcelona

Sra. Alexandra Dolcet
Interventora delegada de l'Ajuntament de Barcelona

SECRETARIA
Sra. Marta Salamero
Secretària delegada de l'Ajuntament de Barcelona

DIRECCIÓ
Sra. Elvira Dyangani Ose
Directora del MACBA

GERÈNCIA
Sr. Eduard Vicente
Gerent del MACBA

Comissió delegada

PRESIDENT
Il·lm. Sr. Xavier Marcé
Regidor de Cultura i Indústries Creatives de l'Ajuntament de Barcelona

AJUNTAMENT DE BARCELONA
Il·lm. Sr. Albert Batlle
Tercer Tinent d'Alcaldia de l'Ajuntament de Barcelona

Sra. Elisenda Rius
Gerenta de l'Àrea de Cultura, Educació, Esports i Cicles de Vida de l'Ajuntament de Barcelona

Sr. Oriol Martí
Gerent de l'Institut de Cultura de Barcelona de l'Ajuntament de Barcelona

Sra. Eva Sòria
Directora d'Innovació, Coneixement i Arts Visuals de l'Institut de Cultura de Barcelona

GENERALITAT DE CATALUNYA
Hble. Sra. Sònia Hernàndez
Consellera de Cultura de la Generalitat de Catalunya

Sr. Josep M. Carreté
Secretari general de Cultura de la Generalitat de Catalunya

Sra. Josep Borràs
Director general de Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya

FUNDACIÓ MACBA
Sra. Ainhoa Grandes
Presidenta de la Fundació MACBA

Sra. Cristina López
Directora de la Fundació MACBA

Sra. Victoria Quintana
Fundació MACBA

MINISTERIO DE CULTURA
Sra. Mercedes Roldán
Subdirectora general de Museus Estatals del Ministeri de Cultura i Esport

INTERVENTORS
Sr. Antonio Muñoz
Interventor general de l'Ajuntament de Barcelona

Sr. Jesús Carrero
Interventor adjunt de l'Ajuntament de Barcelona

Sra. Alexandra Dolcet
Interventora delegada de l'Ajuntament de Barcelona

SECRETARIA
Sra. Marta Salamero
Secretària delegada de l'Ajuntament de Barcelona

DIRECCIÓ
Sra. Elvira Dyangani Ose
Directora del MACBA

GERÈNCIA
Sr. Eduard Vicente
Gerent del MACBA

Crèdits

RECERCA I REDACCIÓ DE CONTINGUTS
Cesca Castellví Llavina

COORDINACIÓ
Gemma Figueras
(ABACUS Idea)

EDICIÓ I CORRECCIÓ
F. Navarro

DISSENY EDITORIAL I MAQUETACIÓ
Mar Ferrer

TRADUCCIÓN AL CASTELLANO
F. Navarro

EDITOR:
MACBA Museu d'Art Contemporani de Barcelona
Plaça dels Àngels, 1
08001 Barcelona

© de l'edició: MACBA Museu d'Art Contemporani de Barcelona, 2024.

© dels textos: els autors.

© de les obres: els artistes Carlos Aires, VEGAP, Barcelona, Eugènia Balcells i Eugènia Balcells Foundation, Jordi Colomer, VEGAP, Barcelona, Ángela de la Cruz, VEGAP, Barcelona, Mari Chordà, VEGAP, Barcelona, Eva Fàbregas, Ramon Guillen-Balmes, Petrit Halilaj, Julia Montilla, Lydia Ourahmane, Teresa Solar, VEGAP, Barcelona, Wu Tsang, Álvaro Urbano, oriol vilapuig.

© de les fotografies: MACBA Museu d'Art Contemporani de Barcelona.

Fotografies: Col·lecció MACBA. Centre d'Estudis i Documentació. Fons Històric MACBA.

S'han fet totes les gestions possibles per identificar els propietaris dels drets d'autor. Qualsevol error o omissió accidental, que s'haurà de notificar per escrit a l'editor, es corregirà en edicions posteriors.

Tots els drets reservats.

MAC
BA

macba.cat